

Průvodce sociální problematikou

**Pro pacienty s roztroušenou sklerózou.
Změny v sociálním systému pro rok 2025.**

Hana Potměšilová

OBSAH

Co pro mne může udělat úřad práce	6
Co pro mne může udělat Česká správa sociálního zabezpečení	10
Posuzování zdravotního stavu	12
Průkaz osoby se zdravotním postižením	16
Životní minimum	30
Sociální služby	32
Dávky pro osoby se zdravotním postižením	36
Nemocenské a důchodové pojištění	44
Státní sociální podpora	52
Pomoc v hmotné nouzi	59
Proč se vyplatí zaměstnávat pacienty s roztroušenou sklerózou	65
Legislativní úprava zaměstnávání OZP	67
Proč je důležité pracovat?	68
Kariéra bez bariér	81
Jak si mohu jako člověk se zdravotním postižením najít dobrou práci?	83
Důležité odkazy a použité zkratky	85

Od roku 2025

... dochází ke změnám
v sociálním systému
České republiky.

Právě proto vznikla
aktualizovaná publikace
„Průvodce sociální
problematikou
pro pacienty
s roztroušenou
sklerózou“.

Je naší snahou pomoci právě vám,
pacientům s roztroušenou sklerózou,
vznat se v sociálním systému
České republiky a najít v něm
možnosti podpory,
které vám usnadní život.

CO PRO MNE MŮŽE UDĚLAT ÚŘAD PRÁCE

Zprostředkování zaměstnání

- evidence zájemců o zaměstnání
- evidence uchazečů o zaměstnávání
- evidence osob se zdravotním postižením
- zprostředkování zaměstnání
- poradenství a nabídky aktivit ke zvýšení zaměstnatelnosti
- podpora v nezaměstnanosti
- podpora při rekvalifikaci
- poskytování kompenzace za nevyplacené odstupné

Poradenství a rekvalifikace

- individuální poradenství
- skupinové poradenství
- poradenské programy (job club, bilanční diagnostika, poradenský program se základy práce na PC)
- zabezpečovaná rekvalifikace
- zvolená rekvalifikace
- pracovní rehabilitace
- dny pro veřejnost
- projekt **ŠANCE NA ZMĚNU**
<https://www.uradprace.cz/sance-na-praci-v-kraji>
- dotované vzdělávací kurzy **JSEM V KURZU**
<https://www.mpsv.cz/jsem-v-kurzu>
- kurzy digitálního vzdělávání

Trh práce

- realizace nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti
- vytváření a aktualizace databáze zaměstnavatelů a volných pracovních míst
- monitoring trhu práce
- realizace agendy zahraniční zaměstnanosti
- poskytování příspěvků na podporu zaměstnávání OZP a agenda plnění povinného podílu

Projekty ESF

- realizace regionálních individuálních projektů pro uchazeče a zájemce o zaměstnání

Nepojistné sociální dávky zajišťované Úřadem práce ČR

Dávky státní sociální podpory

(zákon č. 407/2023 Sb., o státní sociální podpoře)

Nechodte na úřad. Žádejte o dávky online. Jde to nyní snadno a plně online přes portál JENDA | www.jenda.mpsv.cz

Rodina a bydlení

- Rodičovský příspěvek
- Přídavek na dítě
- Příspěvek na bydlení

Zaměstnanost

- Zprostředkování zaměstnání (evidence uchazečů)
- Podpora v nezaměstnanosti

Od července 2025 má dojít ke sloučení čtyř současných dávek (přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení) do jediné dávky státní sociální pomoci (DSSP), tzv. superdávky.

Sjednocená dávka má cíleně pomáhat chudým domácnostem, kterým nezbývá dostatek peněz na běžný život. Má se skládat ze 4 komponent – ŽIVOBYTÍ, BYDLENÍ, PÉČE O DĚTI a bonus za PRÁCI pro práce schopné dospělé, kteří pracují nebo se snaží o pravidelný výdělek.

Žadatelé by podávali a vyřizovali pouze jedinou žádost. Při posuzování nároku na dávku státní sociální pomoci by se více zohledňoval příjem, majetek a práce schopnost žadatele/žadatelů. Dávka obsahuje i motivační bonus za pracovní aktivitu pro práce schopné žadatele.

Kritériem nároku na dávku nejspíš zůstanou hodnoty životního a existenčního minima (resp. jejich stanovené násobky) a dále příjmy a náklady žadatele (resp. domácnosti žadatele). Nově ale bude muset žadatel projít majetkovým testem, který má prověřit, zda skutečně nedisponuje dostatkem vlastních prostředků.

Dávky pěstounské péče

(zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí)

- Příspěvek na úhradu potřeb dítěte
- Odměna pěstouna
- Příspěvek při pěstounské péči
- Příspěvek při převzetí dítěte
- Příspěvek na zakoupení motorového vozidla
- Zaopatřovací příspěvek

Některé dávky jsou jednorázové (příspěvek při převzetí do péče a na zakoupení motorového vozidla), další jsou pravidelné a vyplácí se každý kalendářní měsíc, po který trvá pěstounská péče – jedná se o příspěvek na úhradu potřeb dítěte, odměnu pěstouna a příspěvek při pěstounské péči.

Příspěvek na péči

(zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)

Příspěvek na péči je důležitým nástrojem, který pomáhá lidem se zdravotními postiženími a jejich pečujícím rodinám.

Od dubna 2025 čeká příjemce příspěvku na péči změna, a to v podobě orgánu vyplácející tuto dávku. Agenda Úřadu práce, který dosud dávku vyplácí, PŘEJDE na Územní správu sociálního zabezpečení, která tak bude mít mimo jiné na starosti také administrativu dalších dávek určených osobám se zdravotními postiženími.

Kromě těchto změn se plánuje také zavedení nového elektronického systému pro podávání žádostí a sledování stavu příspěvků, což by mělo výrazně usnadnit orientaci v administrativních procesech. Tento systém by měl být zprovozněn pravděpodobně v průběhu roku 2025.

Dávky pro osoby se zdravotním postižením

(zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením)

- 1) příspěvek na mobilitu
- 2) příspěvek na zvláštní pomůcku
  - příspěvek na motorové vozidlo
  - příspěvek na úpravu bydlení

Dávky hmotné nouze

(zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi)

- příspěvek na živobytí
- doplatek na bydlení
- mimořádná okamžitá pomoc

CO PRO MNE MŮŽE UDĚLAT ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Kromě důchodového a nemocenského pojištění vykonává Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) také působnost v oblasti lékařské posudkové služby prostřednictvím Institutu posuzování zdravotního stavu (IPZS).

Jednou za kalendářní rok si můžete ČSSZ požádat o zaslání informativního osobního listu důchodového pojištění. Obdržíte ho zdarma. Lidé, kteří jsou „vlastníky“ datové schránky, mohou mít přehled o svém „důchodovém kontu“ online.

Výpis „důchodového konta“ obsahuje přehled a také součet dob důchodového pojištění (odpracovaných let), popřípadě náhradních dob pojištění (např. dobu evidence na úřadu práce), a také přehled vyměřovacích základů (výdělků) a vyloučených dob (např. dočasné pracovní neschopnosti) od roku 1986. Díky němu si mohou lidé snadno ověřit, zda v evidenci ČSSZ mají všechny doklady o své pracovní minulosti.

Novinky pro rok 2025

Níže uvedené informace vám pomohou lépe se orientovat v oblasti důchodového a nemocenského pojištění, sociálního pojištění OSVČ i pojistného na sociální zabezpečení pro rok 2025.

- Průměrná mzda v roce 2025 činí 46 557 Kč, což ovlivní řadu dalších parametrů, včetně minimálních a maximálních vyměřovacích základů.
- Pro zaměstnance je rozhodný příjem pro účast na nemocenském a důchodovém pojištění od částky 4 500 Kč měsíčně.

- **Základní výměra důchodu** přiznaného od 1. ledna 2025 činí 4 660 Kč. Dochází také ke zvýšení procentní výměry důchodu o 0,6 %.
  - Pokračuje tzv. výchovné, tedy zvýšení starobního důchodu za vychované děti – v roce 2025 se jedná o 503 Kč za každé dítě.
- **Nemocenské dávky**
Redukční hranice pro výpočet denního vyměřovacího základu se pro rok 2025 zvyšují:
  - I. hranice: 1 552 Kč
  - II. hranice: 2 328 Kč
  - III. hranice: 4 656 KčOd 1. 1. 2025 mohou pracující důchodci uplatnit slevu na pojistném ve výši 6,5 % z vyměřovacího základu.
- **OSVČ v roce 2025**
Minimální měsíční zálohy na důchodové pojištění:
  - Hlavní činnost: 4 759 Kč
  - Vedlejší činnost: 1 496 Kč

POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU

Odborné posuzování zdravotního stavu od 1. ledna 2024 pro účely sociálního zabezpečení vydává Institut posuzování zdravotního stavu (IPZS) | www.ipzs.cz

Jaké situace řeší IPZS?

- 1) Nemůžete pracovat ze zdravotních důvodů?
  - Posuzují vaši invaliditu pro účely **INVALIDNÍHO DŮCHODU**
- 2) Nemůžete se o sebe postarat sami?
  - Posuzují stupeň závislosti pro účely **PŘÍSPĚVKU NA PÉČI**
- 3) Máte potíže s pohyblivostí nebo orientací?
  - Posuzující vaši pohyblivost nebo orientaci pro účely **PRŮKAZŮ TP, ZPT ČI ZTP/P**
- 4) Potřebujete příspěvek na zvláštní pomůcku?
  - Posuzují váš zdravotní stav pro účely **PŘÍSPĚVKU NA ZVLÁŠTNÍ POMŮCKU**
- 5) Nemůžete na plno pracovat nebo si najít práci z důvodu vaší diagnózy?
  - Posuzují váš zdravotní stav pro účely **PŘIZNÁNÍ STATUSU OSOBY ZDRAVOTNĚ ZNEVÝHODNĚNÉ**
- 6) Jste již dlouho ne schopence?
  - Posuzují s kontrolují **DOČASNOU PRACOVNÍ NESCHOPNOST, OŠETŘOVNÉ, DLOUHODOBÉ OŠETŘOVNÉ**

Ošetřující
lékař vyplní
tiskopis, z něj pak
vycházejí lékaři
na OSSZ.

Je posuzování zdravotního stavu pro jednotlivé dávky totožné?

Ne. Kritéria, podle kterých IPZS posuzuje, jsou pro různé dávky odlišná. Nárok na jednu dávku tak neznamená automaticky nárok také na další dávky. U každé dávky posuzuje jiná kritéria, např. u invalidity posuzuje postižení vašeho zdravotního stavu a jeho dopad na vaši pracovní schopnost, u příspěvku na péči postižení vašeho zdravotního stavu a jeho dopad na vaši schopnost zvládat základní životní potřeby.

Mohou dva lidé se stejnou diagnózou dostat odlišný posudek?

Ano. Pro výsledek posudku je podstatná nejen vaše diagnóza, ale především to, jestli je váš zdravotní stav dlouhodobě nepříznivý, jestli narušil vaše tělesné, smyslové a duševní schopnosti, jaký je jejich dopad na vaši schopnost pracovat či studovat (u dětí do 18 let), jak moc poklesla vaše pracovní schopnost, jestli je váš zdravotní stav stabilizovaný (ustálený), nebo se může změnit, jak jste se svému zdravotnímu postižení přizpůsobili, jestli můžete i přes své postižení nadále využívat své vzdělání a kvalifikaci nebo jestli jste schopni se rekvalifikovat a uplatnit se v pracovním životě jinak, jestli své jedinečné a neocenitelné znalosti a zkušenosti můžete používat i nadále ve svém současném nebo jiném zaměstnání, jestli jsou vaše schopnosti narušené úplně, částečně, trvale nebo dočasně, jestli se může váš zdravotní stav ustálit/stabilizovat, jestli používáte pomůcky a jak vám pomáhají, ale i to, jestli vám umí současná medicína pomoci.

Když mám více nemocí, sčítají se při posuzování invalidity?

Ne, dopady jednotlivých nemocí či postižení se při hodnocení invalidity nesčítají. Při posuzování stanovíme jednu nemoc či postižení, jež vaši pracovní schopnost ovlivňuje nejvíce. Pouze v odůvodněných případech mohou další postižení zvýšit pokles vaší pracovní schopnosti, a to maximálně o 10 %.

Jak dlouho trvá posouzení mého zdravotního stavu?

Lhůta pro vypracování posudku je 45 kalendářních dnů. Pokud potřebuje IPZP došetřit váš zdravotní stav, může být prodloužena o dalších 30 kalendářních dnů (na celkem 75 kalendářních dnů).

Přijdu o invalidní důchod, když začnu pracovat?

Ne. Každý příjemce invalidního důchodu prvního, druhého i třetího stupně může využít svůj zbývající pracovní potenciál a podle svých možností pracovat. Výdělečnou činností vám nárok na invalidní důchod (ani na jeho výplatu) nezaniká.

Co dělat, když nesouhlasím s posudkem?

Posudek je pouze podkladem pro vydání rozhodnutí, a proto proti němu nelze podat opravný prostředek (tzn. odvolání, námitku ani žalobu). Pokud s posudkem nesouhlasíte, počkejte na vydání rozhodnutí, jehož součástí je informace o možnosti uplatnit opravný prostředek.

PRŮKAZ OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Sociální dávky určené pro OZP podmiňuje dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav (DNZS) a přidělení průkazu OZP.

Od září 2025 dojde k převodu veškerých pojistných i nepojistných sociálních dávek pro osoby se zdravotním postižením z Úřadu práce pod Českou správu sociálního zabezpečení (ČSSZ) a jí podřízený orgán Institut posuzování zdravotního stavu (IPZS).

Druhy průkazu

Existují tři druhy průkazu osoby se zdravotním postižením (průkaz), a to TP, ZTP a ZTP/P. Nárok na průkaz má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra.

Jak se posuzuje zdravotní stav pro účely průkazu osoby se zdravotním postižením?

1. ledna 2024 vznikl Institut posuzování zdravotního stavu (IPZS) jako součást ČSSZ. Jeho úkolem je posuzovat zdravotní stav klientů, kteří žádají o některou z dávek a služeb sociálního zabezpečení a nemocenského pojištění.

Průkaz osoby se zdravotním postižením poskytuje výhody lidem, kteří mají kvůli svému zdravotnímu stavu potíže s pohyblivostí nebo orientací.

Jak probíhá samotné posuzování?

IPZS pročte lékařský nález ošetřujícího lékaře a lékařské zprávy. Zajímá je nejen vaše diagnóza, ale především to,

- jestli je váš zdravotní stav dlouhodobě nepříznivý,

- jak ovlivňuje vaši schopnost pohyblivosti nebo orientace,
- jestli jsou vaše schopnosti narušené úplně, částečně, trvale nebo dočasně a jestli vám umí současná medicína pomoci.

Snaží se posoudit, zda vám průkaz umožní lépe zvládat každodenní aktivity, například když máte velké problémy s chůzí a můžete zaparkovat blíž svému doktorovi nebo obchodu, abyste si nakoupili.

Co znamená dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav?

Zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá nebo bude trvat déle než jeden rok.

Co znamená schopnost pohyblivosti nebo orientace?

Potíže s pohyblivostí mohou znamenat, že se sami nedokážete dopravit např. k lékaři nebo na úřad. Potíže s orientací mohou znamenat, že nevíte, kde se nacházíte nebo s kým mluvíte.

Má průkaz osoby se zdravotním postižením mezinárodní platnost?

Stávající průkaz platí jen na území České republiky.

Aby se usnadnil volný pohyb osob se zdravotním postižením po EU, Komise navrhla nejpozději od roku 2028

- nový evropský průkaz zdravotně postižených
- vylepšenou evropskou parkovací kartu pro osoby se zdravotním postižením

Karta bude sloužit jako **doklad o zdravotním postižení** ve všech zemích EU při přístupu k široké škále služeb.

Držitelům karet zaručí rovný přístup ke **zvláštním podmínkám a preferenčnímu zacházení** nabízeným osobám se zdravotním postižením kdekoli v EU.

Zvláštní podmínky platí při využívání dopravy, návštěvách kulturních akcí a návštěvách muzeí, volnočasových a sportovních center, zábavních parků a dalších.

Mohou mít mimo jiné podobu:

- vstup zdarma
- snížené tarify
- přednostní přístup
- osobní asistenci
- pohybové pomůcky

Evropský průkaz doplní vnitrostátní průkazy zdravotně postižených, které budou i nadále vydávat vnitrostátní orgány na základě vlastních kritérií.

Parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením

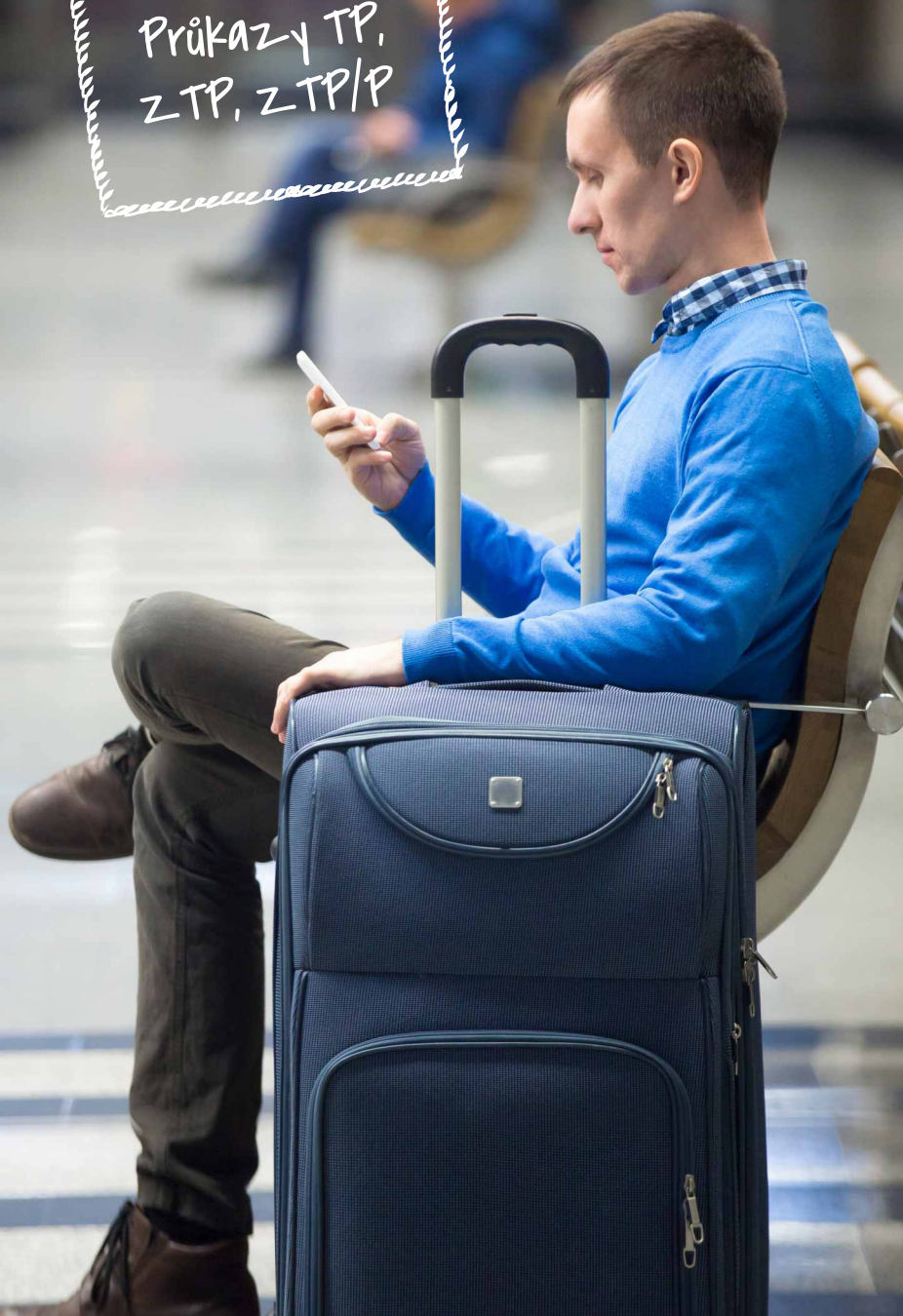
Parkovací průkaz označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou (parkovací průkaz) vydává obecní úřad obce s rozšířenou působností držitelům průkazu ZTP (s výjimkou postižených úplnou nebo praktickou hluchotou) nebo držitelům průkazu ZTP/P. Na rozdíl od průkazu osoby se zdravotním postižením přináší parkovací průkaz benefit v oblasti parkování i v ostatních zemích EU.

Průkaz TP

Nárok na průkaz označený symbolem „TP“ (průkaz TP) má osoba se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy je osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí, v exteriéru je schopna chůze se sníženým dosahem a má problémy při chůzi okolo překážek a v nerovném terénu.

Středně těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy je osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a zhoršenou schopnost orientace má jen v exteriéru.

Průkazy TP,
ZTP, ZTP/P

Průkaz „ZTP“ (průkaz ZTP)

Nárok na průkaz označený symbolem „ZTP“ (průkaz ZTP) má osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra.

Těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy je osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti.

Těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy je osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí, ale v exteriéru má značné obtíže.

Průkaz „ZTP/P“ (průkaz ZTP/P)

Nárok na průkaz označený symbolem „ZTP/P“ (průkaz ZTP/P) má osoba se zvláště těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra.

Zvláště těžkým funkčním postižením pohyblivosti a úplným postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy je osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna chůze v domácím prostředí se značnými obtížemi, popřípadě není schopna chůze, v exteriéru není schopna samostatné chůze a pohyb je možný zpravidla jen na invalidním vozíku. Zvláště těžkým funkčním postižením orientace a úplným postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu není schopna samostatné orientace v exteriéru.

Podrobnosti – které zdravotní stavy lze považovat za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace – stanoví vyhláška č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů.

Benefity plynoucí z průkazu

Držitelům průkazu přiznávají právní předpisy určité benefity. Řada z nich se poskytuje tzv. nad rámec zákona díky obchodním (podnikatelským) strategiím nebo v rámci tzv. sociální odpovědnosti firmy.

Osoba, která je držitelem průkazu TP, má nárok na:

- vyhrazené místo k sezení ve veřejných dopravních prostředcích kromě těch, v nichž je místo k sezení vázáno na zakoupení místenky,
- přednost při osobním projednávání své záležitosti, vyžaduje-li toto jednání delší čekání, zejména stání; za osobní projednávání záležitostí se nepovažuje nákup v obchodech, obstarávání placených služeb ani ošetření či vyšetření ve zdravotnických zařízeních.

Osoba, která je držitelem průkazu ZTP, má kromě výše uvedeného navíc také nárok na toto:

- bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní veřejné hromadné dopravy (tramvajemi, trolejbusy, autobusy, metrem),
- slevu 75 % z jízdného ve druhé vozové třídě osobního vlaku a rychlíku ve vnitrostátní přepravě a slevu 75 % v pravidelných vnitrostátních spojích autobusové dopravy.

Osoba, která je držitelem průkazu ZTP/P, má kromě výše uvedeného navíc také nárok na toto:

- bezplatnou dopravu průvodce veřejnými hromadnými dopravními prostředky v pravidelné vnitrostátní osobní hromadné dopravě,
- bezplatnou dopravu vodícího psa, je-li úplně nebo prakticky nevidomá, pokud ji nedoprovází průvodce.

Výměna průkazů OZP 2025 a příspěvek na mobilitu

V současné době probíhá první vlna výměn průkazů osoby se zdravotním postižením. Tato se v drtivé většině týká občanů, kteří mají úplně prvotní zdravotní posudek ke svému ZTP anebo ZTP/P trvale. Nebo těch, kterým byl průkaz přiznán na 10 let a platnost končí kdykoliv během tohoto kalendářního roku.

Výměna se uskutečňuje formálně, t.j. bez nutnosti dokládat jakékoliv lékařské zprávy. Ve věci výměny Vašeho průkazu se dostavte na úřad práce dle Vašeho trvalého bydliště 2 týdny před koncem platnosti stávajícího průkazu. S sebou si vezměte občanský průkaz, ZTP nebo ZTP/P, 1 fotku pasového formátu. Na vyvolávacím systému v budově zvolte položku „Podklady pro vydání průkazu.“ Jakmile se následně dostanete k patřičné přepážce, podepíšete zde poklady a výroba nového průkazu bude referentem zadána do systému.

Za 14 dnů se dostavte na úřad opět k vyzvednutí Vašeho nového průkazu. Při převzetí zaplatíte jednorázový poplatek 30 Kč hotově a podepíšete protokol o převzetí průkazu.

Pro výměnu průkazu nevyplňujete žádný zvláštní formulář. Aktuální fotografie, respektive podobenka, je nutná. U běžných klientů není možné někoho k procesu výměny průkazu zplnomocnit. Zplnomocňujeme případně pouze k vyzvednutí nového průkazu (jinou osobou).

Imobilní klienti si ještě před návštěvou úřadu práce vyžádají od svého praktického lékaře potvrzení, že se kvůli svému zdravotnímu stavu nemohou na úřad dostavit. Pouze v tomto případě řeší výměnu průkazu rodinný příslušník.

Jménem imobilních klientů, kteří jsou současně omezeni na způsobilosti k právním úkonům, řeší výměnu průkazu jejich opatrovník. Zde není třeba potvrzení praktika, že se žadatel/ka na úřad práce nedostaví osobně.

K vyřízení výměny si opatrovník na úřad práce vezme: svůj občanský průkaz, originál listiny opatrovníka (k nahlédnutí), ZTP nebo ZTP/P k výměně a 1 aktuální fotku pasového formátu toho, kdo je žadatel o výměnu průkazu.

Osobní přítomnost opatrovance – žadatele na úřadě práce není požadovaná.

Povinnost nové aktuální fotografie pro výměnu.

Každý, kdo potřebuje vyměnit průkaz (kvůli končící platnosti stávajícího kdykoliv v průběhu roku 2025), má povinnost přinést na úřad práce osobně aktuální fotku pasového formátu. Není pravdou, že spádový úřad práce má povinnost či možnost stáhnout si Vaši fotografii z Portálu občana nebo z Registru obyvatel. Toto v patřičném (Správním) zákoně stanoveno být mělo, jenže projednání se nestihlo. Změna je plánovaná až do návrhu v roce 2026.

Úřad práce je oprávněn stáhnout si Vaši elektronickou fotku jedině a pouze tehdy, máte-li E-občanku. Jenže na úřad práce byste se stejně musel/a dostavit každopádně osobně, protože ověření fotky probíhá přes na úřadu Vám udělený unikátní QR kód. Je pak otázkou, zda není lepší, jednodušší, se nechat vyfotit. K ověření přes QR kód totiž nelze nikoho zplnomocnit.

Pokud jste hůře pohybliví/nepohybliví a nemáte žádnou možnost nechat se vyfotit, je možné pozvat si fotografa domů. Případně se vyfotíte na chytrý telefon a následně někoho požádejte, aby tuto fotku nechal vytisknout na oficiální tiskárně.

Při řešení formální výměny průkazu ZTP nebo ZTP/P (kus za kus) podepisuje žadatel osobně podklady pro vydání průkazu. Je povinen dodat i novou, aktuální fotku. Fotku de facto předává úřadu práce oproti vlastnoručnímu podpisu.

K výměně průkazu stačí návštěva úřadu práce 2–3 týdny před vypršením platnosti průkazu stávajícího (uvedené na přední straně).

Úřad práce informuje o situaci písemně přibližně 3 měsíce před koncem platnosti.

U příspěvku na mobilitu se nic nemění. Po výměně průkazu ZTP, ZTP/P je nutné vyměnit také parkovací průkaz do auta.

Na obou průkazech totiž musí být stejná data platnosti.

Připomínáme, že výměna parkovacích průkazů neprobíhá na úřadu práce, ale obecní úřad obce s rozšířenou působností, kde máte trvalé bydliště. K výměně parkovacího průkazu si vezměte občanský průkaz, nové ZTP (/P) a 1 aktuální fotku pasového formátu.

Pokud máte vyřízeno vyhrazené parkovací stání před trvalým bydlištěm, výměnu průkazů nikam nenahlašujete. Aktualizaci těchto dvou dokladů provedete až později při vyplňování žádosti o prodloužení stání.

Jaké další výhody lze díky průkazu mimořádných výhod čerpat?

Telefonní operátoři

Podpora osob s nízkými příjmy a držitelé vybraných průkazů mimořádných výhod. Vždy platí, že jedna osoba (žadatel) může získat dotaci pouze na 1 službu u 1 mobilního operátora.

T-mobile

Na státní příspěvek v hodnotě 200 Kč měsíčně mají nárok osoby s nízkými příjmy a držitelé průkazu ZTP nebo ZTP/P.

Týká se to slevy na:

- Mobilní tarif
- Předplacenou kartu s kreditem
- Pevný internet na doma
- Zvýšení zvýhodnění přes Magentu 1

Vodafone

Pro osoby s nízkými příjmy a držitelé průkazu ZTP nebo ZTP/P má operátor speciální ceny na mobilní tarify a internet.

K jakým službám mohu zvýhodnění využít?

- Pevný internet
- Pevné telefonní číslo
- Mobilní a datový tarif
- Jedna ze služeb v kombinované nabídce

K jakým službám zvýhodnění nejde čerpat?

- Předplacené karty
- Vodafone TV

O2

O2 nemá přímo tarify pro ZTP, ale díky státnímu příspěvku 200 Kč měsíčně nabízí zlevněné tarify NEO, FREE, FREE+, [:kúl:] a O2 Spolu, které naleznete na seznamu všech tarifů operátora O2. Podmínkou je, že tarif musí stát alespoň 201 Kč.

Sleva se vztahuje pouze na část s voláním. Na datovou část (mobilní internet) se sleva nevztahuje. Výhodné jsou tak především tarify s neomezeným voláním a SMS a s větším množstvím dat. Na tato data se však sleva nevztahuje.

Elektřina a plyn

ČEZ – plyn a elektřina pro ZTP

Produkt je určen pro zákazníky s průkazkou ZTP nebo ZTP/P. Spolu s výhodnou cenou plynu získáte přednostní obsluhu i na zákaznické lince i v zákaznickém centru ČEZ.

Podmínkou získání produktu je doložení platného průkazu ZTP nebo ZTP/P, a to buď vlastního nebo průkazu osoby žijící s vámi ve společné domácnosti. Na základě předloženého průkazu ZTP nebo ZTP/P lze sjednat produkt Elektřina pro ZTP pouze pro jedno odběrné místo. Spolu s výhodnou cenou elektřiny získáte přednostní péči:

- Na Zákaznické lince 800 810 820 budete bez čekání automaticky spojeni se specialistou.
- Pro přednostní odbavení na Zákaznickém centru na vyvolávacím systému stiskněte "Mám Elektřinu nebo Plyn pro ZTP". V případě, že by to z technického nebo personálního hlediska nebylo možné, budou se vám věnovat zaměstnanci ČEZu co nejdříve to bude možné.

Innogy – plyn

Sleva za odebraný zemní plyn 20 Kč/MWh (včetně DPH) dle aktuálního ceníku je určena pro držitele průkazu ZTP/P a pro zákazníka, který s držitelem průkazu ZTP/P žije ve společné domácnosti (a má s ním shodné trvalé bydliště).

Toto mohou být např. rodiče nezletilého dítěte, jež je držitelem průkazu ZTP/P; anebo osoby, které poskytují pomoc držiteli průkazu ZTP/P. Slevu klient získá ode dne přijetí žádosti obchodníkem.

Kulturní akce

Držitelům mimořádných výhod II. a III. stupně může být poskytnuta sleva na vstupné na **kulturní a sportovní akce**.

Poplatkové úlevy

Od poplatku jsou osvobozeni žadatelé těžce tělesně postižení, kteří jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P. Od poplatku jsou osvobozeni občané se zvláště těžkým zdravotním postižením, kterým byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně (držitelé průkazu ZTP a ZTP/P). Výhoda neplatí v případě, že si podpis nebo listinu necháte ověřit u notáře nebo na pobočce České pošty.

Správní poplatky podle zákona č. 634/2004 Sb.

Osvobozené položky

- Ověření podpisu nebo otisku razítka na listině nebo na jejím stejnopisu: 30 Kč za každý podpis nebo razítko
- Vydání povolení uzavřít manželství mimo stanovenou dobu nebo mimo úředně určenou místnost: 1 000 Kč
- Vydání povolení učinit prohlášení o vstupu do registrovaného partnerství před jiným než příslušným matričním úřadem: 1 000 Kč. Od poplatku jsou osvobozeni osoby těžce zdravotně postižené.
- Vydání stavebního povolení:
  - 300 Kč ke stavbě pro bydlení s nejvýše 3 byty
  - 1 000 Kč ke stavbě pro bydlení s více než 3 byty
  - 300 Kč ke stavbě pro individuální rekreaci nebo stavbě zemědělské – 2 účelové stavby, nepřesahuje-li zastavěná plocha 70 m²
  - 300 Kč ke stavbě garáže nejvýše se 3 stánými
  - 300 Kč ke stavbě řadových garáží a 150 Kč za čtvrté a každé další stání, nejvýše 2 500 Kč
  - 300 Kč ke změně stavby (nástavby, přístavby nebo stavební úpravy), ke stavbě studny, čistírny odpadních vod, přípojky na veřejnou rozvodnou síť a na kanalizaci pro stavbu

- Zápis do registru vozidel 800 Kč, jde-li o motorové vozidlo s nejméně čtyřmi koly
- Vydání řidičského průkazu: Od poplatku ve výši 50 Kč jsou osvobozeni občané se zvláště těžkým zdravotním postižením, kterým byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně (držitelé průkazu ZTP a ZTP/P). Osvobození od tohoto poplatku se vztahuje pouze na osobní automobil, nikoliv na čtyřkolku.
- Schválení technické způsobilosti vozidla po přestavbě nebo schválení technické způsobilosti jednotlivě vyrobeného nebo dovezeného samostatného technického celku nebo schválení užití vozidla k výcviku v autoškole: 1 000 Kč. Od poplatku jsou osvobozeni občané se zvláště těžkým zdravotním postižením, kterým byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně (držitelé průkazu ZTP a ZTP/P).

- Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, závislá a osoba s těžkým zdravotním postižením, které byl přiznán III. stupeň mimořádných výhod. Sazba poplatku ze psů činí až 1 500 Kč za kalendářní rok a jednoho psa.
- Poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt nepodléhají osoby nevidomé, závislé a držitelé průkazu ZTP/P a jejich průvodci.

Clipboard containing a medical form with fields for patient information and a table for medical history.

Patient Information:

- Name: _____
- Address: _____
- City: _____ State: _____ Zip: _____
- Phone: _____
- Insurance: _____

Medical History:

System	Organ	Present	History
Respiratory	Chest		
	Trachea		
	Lungs		
	Diaphragm		
Cardiovascular	Heart		
	Arteries		
	Veins		
	Capillaries		
Gastrointestinal	Stomach		
	Small Intestine		
	Large Intestine		
	Rectum		
Genitourinary	Bladder		
	Uterus		
	Vagina		
	Penis		
Musculoskeletal	Neck		
	Shoulder		
	Elbow		
	Wrist		
Endocrine	Pituitary		
	Thyroid		
	Parathyroid		
	Adrenal		
Immune	Spleen		
	Liver		
	Spleen		
	Thymus		

ŽIVOTNÍ MINIMUM

Životní minimum je minimální společensky uznaná hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb. Životní minimum je součtem všech částek životního minima jednotlivých členů domácnosti.

Životní minimum je stanoveno v zákoně č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu.

Hlavní využití životního a existenčního minima je v zákoně č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Životní minimum plní rozhodující úlohu při posuzování hmotné nouze a funguje i jako sociálně-ochranný prvek. Vedle životního minima je z důvodu větší motivace zaveden pro dospělé osoby v hmotné nouzi institut existenčního minima.

Výše životního minima od 1. 1. 2025	
Jednotlivec	4 860 Kč
První dospělá osoba v domácnosti	4 470 Kč
Druhá a další dospělá osoba v domácnosti	4 040 Kč
Pro nezaopatřené dítě ve věku	
Dítě do 6 let	2 480 Kč
Dítě od 6 do 15 let	3 050 Kč
Dítě od 15 do 26 let	3 490 Kč

Jaké je existenční minimum v roce 2025?

V roce 2025 je existenční minimum 3 130 Kč na měsíc.

Společně posuzované osoby pro výpočet životního minima:

rodiče a nezletilé nezaopatřené děti

manželé nebo partneři podle zvláštního právního předpisu (registrovaní partneři)

rodiče a děti nezletilé zaopatřené nebo zletilé, pokud tyto děti s rodiči užívají byt a nejsou posuzovány s jinými osobami

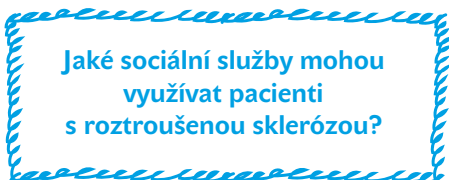

jiné osoby společně užívající byt, pokud písemně neprohlásí, že spolu trvale nežijí a společně neuhrazují náklady na své potřeby

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Pro osoby se zdravotním postižením jsou určeny následující služby:

Sociální poradenství

Radí lidem, jak řešit jejich nepříznivou situaci. Je základní činností při poskytování všech druhů sociálních služeb; poskytovatelé je musí zajistit vždy. Základní sociální poradenství o možnostech řešení nepříznivé sociální situace nebo jejího předcházení je vždy bezplatné.

Odborné poradenství se zaměřuje na potřeby jednotlivých osob a skupin lidí v občanských, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí a ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu. Zahrnuje též sociální práci s lidmi, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností.

Pečovatelská služba

Terénní nebo ambulantní služba poskytovaná těm, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění či zdravotního postižení. Dále je určena rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Služba se poskytuje v určeném čase v domácnostech a v zařízeních sociálních služeb.

Průvodcovské a předčitatelské služby

Terénní nebo ambulantní služby poskytované osobám, které mají kvůli věku nebo zdravotnímu postižení snížené schopnosti

v oblasti orientace nebo komunikace. Průvodci a předčitatelé pomáhají osobám vyřídit jejich záležitosti.

Podpora samostatného bydlení

Terénní služba určená těm, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby.

Odlehčovací služby

Terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované lidem, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí. Cílem je umožnit pečovatелům nezbytný odpočinek.

Centra denních služeb

Poskytují se zde ambulantní služby lidem, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Jedná se například o pomoc při osobní hygieně, poskytnutí stravy, vzdělávací činnosti atd.

Denní stacionáře

Zde se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a lidem s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby.

Týdenní stacionáře

Poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a lidem s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením

V nich se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby.

Chráněné bydlení

Pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost kvůli zdravotnímu postižení nebo chronickému onemocnění, včetně duševního onemocnění, a jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. Má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Ambulantní, případně terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo se zdravotním postižením, kterým hrozí sociální vyloučení.

Sociálně terapeutické dílny

Ambulantní služby poskytované osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které kvůli tomu nejsou umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Dlouhodobě a pravidelně podporují zdokonalování pracovních návyků a dovedností.

Jak je to s dotacemi na sociální služby?

Dotace ze státního rozpočtu financuje běžné výdaje, které souvisejí s poskytováním služeb. Dotace se poskytuje poskytovatelům sociálních služeb zapsaným v Registru poskytovatelů sociálních služeb, a to prostřednictvím rozpočtu krajů.

Kontakty na poskytovatele
sociálních služeb najdete
ve veřejném Registru
poskytovatelů sociálních
služeb na stránkách

[https://www.mpsv.cz/web/cz/
registr-poskytovatelu-sluzeb](https://www.mpsv.cz/web/cz/registr-poskytovatelu-sluzeb)

DÁVKY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Existují nějaké speciální dávky pro osoby se zdravotním postižením?

Základní dávkou je invalidní důchod. Osoby se zdravotním postižením mohou dále žádat o příspěvek na péči, příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku, které poskytují krajské pobočky ÚP ČR.

Příspěvek na mobilitu

Příspěvek na mobilitu je opakující se nároková dávka, jež je určena osobě starší jednoho roku:

- která má nárok na průkaz označený symbolem ZTP nebo ZTP/P,
- která se za úhradu opakovaně v kalendářním měsíci dopravuje nebo je dopravována,
- které nejsou poskytovány pobytové sociální služby v domově pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče (z důvodů hodných zvláštního zřetele může být příspěvek na mobilitu přiznán i osobě, která uvedené služby využívá).

Dané podmínky musí být splněny kumulativně po celý kalendářní měsíc. Výše dávky činí 900 Kč měsíčně. Vypláčí se tzv. pozadu, tedy do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, za který náleží.

Příspěvek na zvláštní pomůcku

Náleží osobě, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí, těžké sluchové postižení nebo těžké zrakové postižení. Nárok na příspěvek na motorové vozidlo nebo zádržní systém má ten, kdo má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo těžkou či hlubokou mentální retardaci. Okruh zdravotních stavů odůvodňujících a vylučujících přiznání příspěvku uvádí příloha k zákonu č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů.

Podmínkou pro získání příspěvku na zvláštní pomůcku je dále toto:

- Osoba je starší tří let (motorové vozidlo, úprava bytu, schodolezu, stropního zvedacího systému, schodišťové plošiny a schodišťové sedačky), patnácti let (vodící pes), jednoho roku (všechny ostatní pomůcky).
- Zvláštní pomůcka umožní osobě sebeobsluhu nebo ji osoba potřebuje k realizaci pracovního uplatnění, k přípravě na budoucí povolání, k získávání informací, vzdělávání nebo ke styku s okolím.
- Osoba může zvláštní pomůcku využívat.
- Zvláštní pomůcka není zdravotnickým prostředkem, který je hrazen z veřejného zdravotního pojištění nebo je osobě zapůjčen pojišťovnou. Nesmí jít o zdravotnický prostředek, který nebyl uhrazen z veřejného zdravotního pojištění či zapůjčen pojišťovnou kvůli nedostatečné zdravotní indikaci.
- Pokud je pomůckou motorové vozidlo, osoba se musí opakovaně každý měsíc dopravovat. Také platí podmínka, že je schopna řídit motorové vozidlo či v něm může být převážena.

Seznam druhů a typů zvláštních pomůcek, na které je dávka určena, je obsažen ve vyhlášce č. 388/2011 Sb. Příspěvek se poskytuje i na pomůcku, která ve vyhlášce uvedena není, a to za podmínky, že ji krajská pobočka ÚP považuje za srovnatelnou s některou z pomůcek, která ve vyhlášce uvedena je.

Příspěvek
na zvláštní pomůcku

Při stanovení výše příspěvku na zvláštní pomůcku se rozlišuje, zda se jedná o:

- **Zvláštní pomůcku v ceně do 10.000 Kč**
  - poskytuje se jen osobě, která má příjem nižší než 8násobek životního minima jednotlivce nebo společně posuzovaných osob,
  - spoluúčast žadatele je 1.000 Kč,
  - pokud osoba žádá o příspěvek na několik pomůcek najednou jejichž cena je nižší než 10.000 Kč, lze tento příspěvek poskytnout i při vyšším příjmu.
- **Zvláštní pomůcku v ceně nad 10.000 Kč**
  - maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku činí 350.000 Kč, s výjimkou příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovanou na pořízení svislé zdvihací plošiny nebo šikmé zvedací plošiny, jehož maximální výše činí 500.000 Kč,
  - spoluúčast žadatele je 10 % z ceny pomůcky,
  - pokud ale žadatel nemá dostatek peněz na zaplacení spoluúčasti, může úřad (po posouzení situace žadatele) spoluúčast snížit na minimálně 1.000 Kč
- **Motorové vozidlo**
  - maximální výše příspěvku je 285.000 Kč (odvívá se od příjmu žadatele či společně posuzovaných osob),
  - minimální výše dávky je 185.000 Kč (odvívá se od příjmu žadatele či společně posuzovaných osob), se zvyšujícím se příjmem žadatele (či společně posuzovaných osob) se výše příspěvku snižuje.

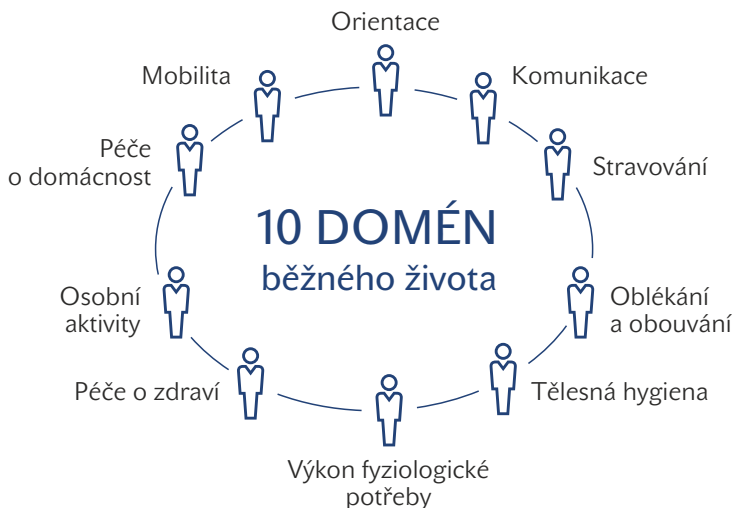
Součet vyplacených příspěvků na zvláštní pomůcku nesmí v 60 kalendářních měsících po sobě jdoucích přesáhnout částku 800.000 Kč, resp. 850.000 Kč, pokud byl v této době poskytnut příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení schodišťové plošiny. Žádat je možné o příspěvek na pomůcku, která již zakoupena byla, a to až do 12 měsíců od jejího zakoupení.

Příspěvek na péči

Je určen těm, kteří kvůli dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu potřebují pomoc jiné osoby při zvládnání základních životních potřeb.

Příjemce si z něj hradí pomoc, kterou mu může podle jeho rozhodnutí poskytovat osoba blízká, asistent sociální péče, registrovaný poskytovatel sociálních služeb, dětský domov nebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu. Při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

Výše příspěvku na péči

Pro osoby starší 18 let věku

Stupeň I (lehká závislost)

880 Kč

Stupeň II (středně těžká závislost)

4 900 Kč

Stupeň III (těžká závislost)

14 800 Kč

Stupeň IV (úplná závislost)

1) 23 000 Kč, pokud osobě poskytuje pomoc poskytovatel pobytových sociálních služeb

2) 27 000 Kč v ostatních případech

**Příspěvek na péči
se vyplácí měsíčně
v kalendářním měsíci,
za který náleží.**

Jak se posuzuje zdravotní stav pro nárok na dávky osobám se zdravotním postižením?

Při posuzování stupně závislosti osoby vychází Institut posuzování zdravotního stavu ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

Zahájit řízení a provést sociální šetření lze i v době hospitalizace, a to pokud jsou splněny základní podmínky – zejména 60 dnů nepřetržité hospitalizace pro jedno onemocnění nebo úraz, avšak mimo lůžka akutní péče. Potvrzení o hospitalizaci si lze vyžádat u zdravotnického zařízení, kde je žadatel hospitalizován; je-li postupně hospitalizován ve více zařízeních, je třeba je doložit od všech.

Kde a jak mohu o příspěvek na péči požádat?

Musíte podat žádost na Úřadu práce ČR podle místa svého trvalého bydliště. Žádost podáte na předepsaném tiskopisu. Tiskopisy jsou k dispozici na kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR nebo na webu: „Žádost o příspěvek na péči“.

Žádost podáte jedním z těchto způsobů:

- osobně,
- poštou,
- elektronicky prostřednictvím Identity občana, datovou schránkou nebo e-mailem s uznávaným elektronickým podpisem.

Žádost za vás může podat i jiná osoba na základě plné moci nebo opatrovník.

Co se týká lhůty pro vyřízení žádosti o příspěvek na péči, pak podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách má úřad 60 dnů na provedení sociálního šetření a vydání rozhodnutí, v případě nutnosti objektivního posouzení má úřad možnost požádat nadřízený orgán o prodloužení této doby.

NEMOCENSKÉ A DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ

Jaké jsou dávky nemocenského pojištění?

Z nemocenského pojištění se poskytují pojištěncům, kteří splňují podmínky, čtyři druhy peněžitých dávek, a to:

- nemocenské,
- peněžitá pomoc v mateřství,
- ošetrovné,
- vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství.

Pro vznik nároku na dávku musí pojištěnec kromě konkrétních podmínek pro jednotlivé dávky splnit ještě obecné podmínky; základními jsou tyto:

- podmínky pro vznik nároku na dávku se splnily v době zaměstnání zakládajícího účast na nemocenském pojištění nebo v době, kdy OSVČ byla účastna nemocenského pojištění,
- zaměstnanec nevykonával v zaměstnání, ze kterého dávka náleží, práci, nebo OSVČ osobně nevykonávala samostatnou výdělečnou činnost.

Dávky se poskytují za kalendářní dny a vyplácí je okresní správa sociálního zabezpečení. Pokud vznikne z více pojištění nárok na stejnou dávku, dostane dotyčný pouze jednu, vypočtenou z úhrnu všech dosažených příjmů. Výše dávek závisí na dosaženém výdělku, na stanovené výši redukční hranice a procentní sazbě pro denní dávku. Výdělek rozhodný pro stanovení výše dávky se zjišťuje zpravidla v období 12 měsíců předcházejících vzniku sociální události (např. dočasné pracovní neschopnosti).

Nemocenské

Náleží pojištěnci, kterého lékař uznal dočasně práce neschopným nebo kterému nařídil karanténu. Nárok na nemocenské rovněž vzniká z ochranné lhůty, která činí sedm kalendářních dnů po skončení zaměstnání zakládajícího účast na nemocenském pojištění.

Vyplácí se v prvních 14 dnech pracovní neschopnosti. Náhradu mzdy vyplácí zaměstnavatel, od patnáctého dne nemoci má zaměstnanec nárok na nemocenské od České správy sociálního zabezpečení.

Zaměstnavatel bude zaměstnanci hradit náhradu mzdy za prvních 14 dnů pracovní neschopnosti **od první zameškané směny**.

Náhrada od zaměstnavatele v době prvních 14 dní nemoci náleží jen za zameškané směny a za svátky, za které jinak zaměstnanci přísluší náhrada mzdy nebo se mu mzda či plat nekrátí. Na rozdíl od nemocenského, které náleží za kalendářní dny.

Výše redukční hranice pro výpočet náhrady mzdy při dlouhodobé pracovní neschopnosti a karanténě v roce 2025 je:

- první redukční hranice – 271,60 Kč (1 552 Kč × 0,175),
- druhá redukční hranice – 407,40 Kč (2 328 Kč × 0,175),
- třetí redukční hranice – 814,80 Kč (4 656 Kč × 0,175).

Pojistné pro OSVČ

Aby OSVČ vznikl nárok na nemocenskou, musí nemocenské pojištění platit aspoň po dobu tří měsíců bezprostředně předcházejících dni vzniku dočasné pracovní neschopnosti. Výši nemocenského pojištění si OSVČ nemůžou určovat úplně libovolně.

Od ledna 2025 platí osoby samostatně výdělečně činné, které se přihlásily k nemocenskému pojištění, minimální pojistné **243 Kč**.

Druhy důchodů

V České republice se poskytují tyto důchody:

- starobní (i předčasné starobní)
- invalidní – pro invaliditu prvního, druhého a třetího stupně
- vdovské, vdovecké a sirotčí (označují se jako pozůstalostní)

Starobní důchod se poskytuje ve stáří.

Invalidní důchod se poskytuje, pokud z důvodu dlouhodobě špatného zdravotního stavu nemůžete naplno či vůbec pracovat, partner nebo partnerka.

Vdovský nebo vdovecký důchod se poskytuje, když Vám zemře manžel (partner, registrovaný partner) nebo manželka (partnerka, registrovaná partnerka).

Sirotčí důchod se poskytuje, když dítěti, které se nemůže ještě samo živit, zemře jeden nebo oba rodiče.

Důchody jsou vypláceny z důchodového pojištění, to znamená, že jednou ze základních podmínek pro vznik nároku na důchod je získání potřebné doby pojištění.

Většinu důchodů vyplácí Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ). O důchodech vojáků z povolání, policistů, hasičů, příslušníků Bezpečnostní informační služby a Vězeňské služby ČR rozhodují ministerstva obrany, vnitra a spravedlnosti.

Podání žádosti

Žádost o důchod je možné od prosince 2023 podat v elektronické podobě (on-line). Žádost v elektronické podobě se podává prostřednictvím ePortálu ČSSZ s využitím elektronické identifikace (např. datová schránka, bankovní identita).

Žádost o důchod musí být podle zákona vyřízena do 90 dnů. Délka vyřízení závisí především na tom, zda má ČSSZ pro rozhodnutí všechny potřebné podklady.

Invalidní důchod se skládá ze dvou částí – základní a procentní výměry. Základní výměra je pro všechny důchody v Česku stejná a v roce 2025 činí 4 660 Kč měsíčně. Procentní výměra důchodu je u každého jiná, protože se vypočítává z výdělků, odpracovaných let a dalších údajů.

Lékařský nálezn pro posouzení zdravotního stavu ve věcech sociálního zabezpečení

Tiskopis vyplňuje praktický lékař, u kterého je posuzovaný registrován a slouží jak pro cílené, tak pro komplexní vyšetření s tím, že rozsah vyplňovaných údajů se liší právě v závislosti na tom, zda je ze strany OSSZ požadováno komplexní či cílené vyšetření. Při vyžadování cíleného či komplexního vyšetření pro více předmětů řízení OSSZ lékař všechny

Lhůta pro vyplnění předepsaného tiskopisu je obvykle stanovena na 15 dnů. Tiskopis včetně případných příloh lze zaslat písemně ve fyzické podobě nebo odeslat prostřednictvím datové schránky ošetřujícího lékaře do datové schránky příslušné OSSZ.

Co nejdůležitějšího lékař potřebuje a vyplňuje v papírovém či on-line formuláři?

- k jaké místně příslušné OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno se žádost podává
- zda se jedná o komplexní nebo cílené vyšetření
- zda vyšetření slouží pro posouzení invalidity nebo například posouzení stupně závislosti, stupně závislosti nebo žádosti o příspěvek na zvláštní pomůcku
- údaje o posuzované osobě
- podrobně vypíše anamnézu – nynější onemocnění, závažné subjektivní potíže, to, jakým způsobem pacient či pacientka zvládají denní aktivity. Jak jim jejich onemocnění neznevýhodňuje život.
- podrobně popíše klinický nález (somatický a psychický nález, pohybový a nosný systém)

- diagnostický souhrn s praktickým dopadem na denní aktivity pacienta či pacientky

V závislosti na zjištěném stupni invalidity se invalidní důchod nyní rozlišuje na invalidní důchod pro invaliditu prvního, druhého a třetího stupně. Rozdíl mezi jednotlivými stupni invalidity spočívá v míře poklesu pracovní schopnosti občana:

- pokles o 35 % až 49 % znamená invaliditu prvního stupně
- pokles o 50 % až o 69 % invaliditu druhého stupně
- pokles o 70 % a více pak invaliditu třetího stupně

Podmínky nároku na invalidní důchod

Pro nárok na invalidní důchod je třeba splnit stanovené podmínky. Jednou z nich je tzv. zjištění invalidity, jemuž předchází proces posuzování zdravotního stavu.

Další nezbytnou podmínkou je potřebná doba pojištění, která se zjišťuje z období před vznikem invalidity. Doba pojištění se nezjišťuje pouze v případě, kdy invalidita vznikla následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání nebo před 18. rokem věku. Délka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod je závislá na věku občana:

- do 20 let méně než 1 rok,
- od 20 do 22 let 1 rok,
- od 22 let do 24 let 2 roky,
- od 24 let do 26 let 3 roky,
- od 26 let do 28 let 4 roky,
- nad 28 let 5 let.

Jak co se zjišťuje a posuzuje?

- jestli je váš zdravotní stav dlouhodobě nepříznivý,
- jestli narušil vaše tělesné, smyslové a duševní schopnosti,
- jaký je jejich dopad na vaši schopnost pracovat či studovat (u dětí do 18 let),
- jak moc poklesla vaše pracovní schopnost,
- jestli je váš zdravotní stav stabilizovaný (ustálený), nebo se může změnit,
- jak jste se svému zdravotnímu postižení přizpůsobili,
- jestli můžete i přes své postižení nadále využívat své vzdělání a kvalifikaci nebo jestli jste schopni se rekvalifikovat a uplatnit se v pracovním životě jinak,
- jestli své jedinečné a neocenitelné znalosti a zkušenosti můžete používat i nadále ve svém současném nebo jiném zaměstnání,
- jestli jsou vaše schopnosti narušené úplně, částečně, trvale nebo dočasně,
- jestli se může váš zdravotní stav ustálit/stabilizovat,
- jestli používáte pomůcky a jak vám pomáhají,
- jestli vám umí současná medicína pomoci.

Co znamená „dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav“?

Dlouhodobě znamená, že váš zdravotní stav podle nejnovějších poznatků lékařské vědy trvá nebo pravděpodobně bude trvat déle než jeden rok.

Nepříznivý znamená, že váš zdravotní stav omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti, které potřebujete, abyste mohli vykonávat svou práci.

Co znamená „pokles pracovní schopnosti“?

Pokles pracovní schopnosti znamená, že se snížila vaše schopnost pracovat ve srovnání s dobou před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. U dětí do 18 let se tím rozumí schopnost připravovat se na budoucí povolání.

Hodnotí se schopnosti, které vám umožňují vykonávat vaši práci.

Schopnosti se posuzují s využitím obvyklých facilitačních pomůcek – to jsou pomůcky, které vám umožňují se svému zdravotnímu stavu přizpůsobit, například brýle, hole, nástavce, držáky apod.

Co jsou „tělesné, smyslové a duševní schopnosti“?

U tělesných schopností se posuzuje podle věku konkrétního člověka, jeho kondice a postižení. Posuzuje se například pokles svalové síly, pohyblivosti kloubů nebo páteře a jeho vliv na pracovní schopnosti při použití pomůcek.

NAPŘÍKLAD osoba s těžkým omezením pohyblivosti páteře a/nebo kloubů nemůže pracovat jako dělník na stavbě, ale může s určitým omezením pracovat třeba ve skladu. Lékař s postižením úchopu ruky nemůže operovat, ale může pracovat v jiné odbornosti. Člověk, který ztratil schopnost se pohybovat samostatně a je upoutaný na vozík, může pracovat, pokud se mu jeho pracovní místo přizpůsobí a upraví.

Smyslovými schopnostmi, které jsou významné pro práci, jsou především zrak a sluch, ale také čich, chuť nebo hmat. Jejich ztráta může výrazně ovlivnit pracovní schopnosti. Poruchy smyslů bývají často spojeny s jinou nemocí, např. cukrovka s polyneuropatií (hmat) a retinopatií (zrak). Jsou pak komplikacemi, jejichž dopad se pro pracovní schopnosti hodnotí s pomůckami.

NAPŘÍKLAD řidič může řídit jen s brýlemi/kontaktními čočkami, vychovatel musí v práci používat sluchadlo apod. Nároky jednotlivých profesí se mohou lišit, nelze to zobecnit.

Duševními schopnostmi se myslí zhoršení nebo ztráta paměti, schopnosti plánovat, ale také schopnosti vnímat svět kolem sebe, zvládat různé úkoly i další rozpoznávací (kognitivní) a sociální schopnosti. Jejich rozsah a vliv na pracovní schopnost musí být ověřen testy a vyšetřeními.

NAPŘÍKLAD lidé s demencí nebo chováním, které vyžaduje náročnou péči, mají obvykle sníženou až nulovou pracovní schopnost. Ovšem lidé s duševní poruchou nemusí mít omezenou pracovní schopnost, když je jejich stav stabilizován pomocí léčby. Pokud mají omezenou výdrž, mohou pracovat na zkrácený úvazek. Bezchybné duševní schopnosti vyžadují profese, kde zaměstnanec zachází se zbraní nebo má zodpovědnost za druhé lidi.

Co když máte více postižení?

IPPZ určí „hlavní“ postižení zdravotního stavu, které nejvíce snižuje vaši pracovní schopnost. Snížení pracovní schopnosti za jednotlivá postižení nesčítá. Může však zohlednit „další“ závažné skutečnosti tím, že zvýší horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u „hlavního“ postižení, a to maximálně o 10 %.

STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA

System státní sociální podpory je upraven zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Sociální dávky mají za úkol pomoci rodinám a domácnostem v období sníženého příjmu – především v období rodičovství. Podle zákona o státní sociální podpoře se poskytují následující sociální dávky

- **Přídavek na dítě**
Nárok mají rodiny s dětmi, kde je příjem rodiny nižší než 3,4násobek životního minima.
- **Rodičovský příspěvek**
Dávka pro všechny rodiče ve výši 350.000 Kč (1 dítě) nebo 525.000 Kč (vícerčata).
- **Příspěvek na bydlení**
Dávka na pokrytí nákladů na bydlení (nájemné, energie,...) do výše tzv. normativních nákladů.
- **Porodné**
Dávka pro nízkopříjmové rodiny, pokud příjem nepřekročí 2,7násobek životního minima.
- **Pohřebné**
Dávka na pomoc s vypravením pohřbu nezaopatřeného dítěte nebo rodiče nezaopatřeného dítěte.
- **Náhradní výživné**
Pomoc, pokud druhý rodič dítěte nesplácí výživné.

Kromě sociálních dávek podle zákona o státní sociální podpoře je možno v různých životních situacích získat další typy dávek:

- **Pomoc v hmotné nouzi**

Dále existuje systém pomoci v hmotné nouzi, upravený zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. Dávky hmotné nouze směřují k domácnostem s tak nízkými příjmy a majetkem, že nepokryjí základní životní potřeby.

V rámci tohoto systému jsou poskytovány dávky:

- příspěvek na živobytí
- doplatek na bydlení
- mimořádná okamžitá pomoc

Od července 2025 současné čtyři dávky nahradí dávka jediná. Namísto příspěvku a doplatku na bydlení, příspěvku na živobytí a dětských přídavků budou úřady vyplácely novou dávku státní sociální pomoci. Žadatelé budou nově vyřizovat pouze jedinou žádost. Při posuzování nároku na dávku státní sociální pomoci se bude více zohledňovat příjem, majetek a průceschopnost žadatele/žadatelů. Dávka bude obsahovat i motivační bonus za pracovní aktivitu pro průceschopné žadatele.

Přídavek na dítě

Nárok na přídavek na dítě má nezaopatřené dítě, jestliže rozhodný (čistý) příjem v rodině je nižší než 3,4násobek životního minima rodiny.

Pokud některá ze společně posuzovaných osob má v každém kalendářním měsíci rozhodného období příjem

- a) ze závislé činnosti alespoň ve výši částky životního minima jednotlivce,
- b) ze samostatné činnosti,
- c) z dávek nemocenského pojištění,
- d) z dávek důchodového pojištění,
- e) z podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci,

f) z příspěvku na péči o osobu do 18 let věku nebo

g) z rodičovského příspěvku, pokud je poskytován po vyčerpání peněžité pomoci v mateřství,

náleží nezaopatřenému dítěti přídavek na dítě ve zvýšené výměře.

Výše měsíčních přídavků na děti 2023

Věk nezaopatřeného dítěte v rodině	Měsíční přídavky na děti základní	Měsíční přídavky na děti zvýšené
0 – 6 let	830 Kč	1 330 Kč
6 – 15 let	970 Kč	1 470 Kč
15 – 26 let	1 080 Kč	1 580 Kč

Zvýšené přídavky na děti můžete získat, pokud měl alespoň jeden z rodičů dítěte příjmy ze zaměstnání nebo podnikání, pobíral dávky nemocenského nebo důchodového pojištění, pobíral podporu, dostával příspěvek na péči o osobu do 18 let věku nebo pobíral rodičovský příspěvek (pokud byl poskytován po vyčerpání peněžité pomoci v mateřství).

Rodičovský příspěvek

Nárok na rodičovský příspěvek má rodič, který po celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dítě, které je nejmladší v rodině, a to až do vyčerpání celkové částky 350 000 Kč, nejdéle do 4 let věku tohoto dítěte.

V případě, že nejmladším dítětem v rodině jsou 2 a více dětí narozených současně, má rodič nárok až na vyčerpání celkové částky 525 000 Kč.

Rodič může volit měsíční výši čerpání rodičovského příspěvku. Pro volbu měsíční výše rodičovského příspěvku je rozhodující výše denního vyměřovacího základu pro stanovení peněžité

Otcovská dovolená

Vedle peněžité pomoci v mateřství a rodičovského příspěvku se vyplácí také dávka otcovské poporodní péče – zkráceně otcovská. Může se čerpat maximálně po dobu dvou týdnů, tedy čtrnáct dnů péče.

Dávka otcovské poporodní péče nahrazuje výpadek příjmu čerstvým tatínkům, kteří chtějí bezprostředně po narození dítěte zůstat doma a zapojit se do péče.

Základní podmínkou pro výplatu otcovské je účast na nemocenském pojištění. To je součástí sociálního pojištění, které za každého zaměstnance v klasickém pracovním poměru platí zaměstnavatel.

Pozor dejte, jestliže pracujete na dohodu o pracovní činnosti (DPČ) nebo dohodu o provedení práce (DPP) – nemocenské pojištění za vás zaměstnavatel platí, jen když měsíční výdělek přesáhne určitou hranici. V roce 2025 je u DPČ hranice 4 500 Kč (v předchozím roce byla 4 000 Kč), u DPP je hranice 11 500 Kč (v předchozím roce byla 10 000 Kč).

Kdo vydělává nad tyto limity, za toho zaměstnavatel sociální – a tedy i nemocenské – pojištění platí.

Účast na nemocenském pojištění se posuzuje ke dni nástupu na otcovskou. Jinak řečeno: aby otec tuhle dávku dostal, musí být v den nástupu na otcovskou zaměstnaný, nebo si jako podnikatel (OSVČ) platí dobrovolné nemocenské pojištění (alespoň po dobu tří měsíců bezprostředně před nástupem). Bez dávky se naopak musí obejít studenti nebo uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce.

Příspěvek na bydlení

Příspěvek na bydlení je dávka sociální pomoci určená pro rodiny a jednotlivce s nižšími příjmy, kterým pomáhá s úhradou nákladů na bydlení.

Od 1. července se stane součástí jedné superdávky a bude vyplácen za pozměněných podmínek v rámci této nově zavedené dávky. Příspěvek vyplácí Úřad práce. Lze o něj žádat elektronicky přes portál www.jenda.mpsv.cz.

pomoci v mateřství nebo nemocenského v souvislosti s porodem nebo převzetím dítěte, pokud jej lze alespoň jednomu z rodičů stanovit. Volbu výše rodičovského příspěvku je možno měnit jedenkrát za tři měsíce.

Rozdíl rodičovské a mateřské

Jen pro připomenutí uvádíme hlavní rozdíly mezi rodičovskou a mateřskou:

	Peněžitá pomoc v mateřství	Rodičovský příspěvek
Kdo má nárok	Matka a po šestinedělí otec	Kterýkoliv z rodičů
Jak dlouho	196 dnů a 259 dnů u víceročtat	až do 4 let
Měsíční příspěvek	0 až 57 060 Kč	50 až 53 910 Kč
Můžete pracovat	Po šestinedělí	Ano
Kde se vyřizuje?	Váš zaměstnavatel	Úřad práce

Na maximální výplatu rodičovské dovolené ve výši 47 700 Kč by ale byl nárok jen u zaměstnanců s hrubou mzdou ve výši minimálně cca 118 500 Kč (nebo vyšší) nebo u OSVČ s odpovídající výší vyměřovacího základu.

Poskytování příspěvku na bydlení se posuzuje podle výše čistého příjmu rodiny za předchozí kalendářní čtvrtletí.

Skutečné náklady na bydlení se dokládají za předchozí kalendářní čtvrtletí, tj. pokud se žádá o dávky na bydlení v dubnu, dokládají se náklady za bydlení za leden – březen.

Zároveň se náklady na bydlení a příjmy rodiny revidují již pouze jednou za půl roku – v lednu a červenci.

U jednoho bytu je možné o přídavek na bydlení žádat pouze jednou.

Do výpočtu se zahrnují osoby, které skutečně žijí v dané domácnosti.

Údaje, které stát může získat nebo ověřit sám, není třeba dokládat.

Kdo má nárok na příspěvek na bydlení 2025?

Pro nárok na příspěvek na bydlení musí být splněny především tyto podmínky:

- Náklady na bydlení jednotlivce či rodiny jsou vyšší než 30 % čistého příjmu tohoto jednotlivce či rodiny, a zároveň
- těchto 30 % příjmu nepřekračuje stanovené normativní náklady na bydlení.
- Žadatel má bydliště na území ČR.
- Žádá se o příspěvek na bydlení v nájmu, v podnájmu, ve vlastním bytě/domě, v družstevním bytě, nebo případně i na základě věcného břemene, nebo ve zkolaudovaném rekreačním objektu (chata/chalupa).
- Nárok má majitel bytu, člen družstva nebo osoba s uzavřenou platnou nájemní/podnájemní smlouvou.
- Žadatel musí doložit příjmy a náklady na bydlení (dokládá se 2x za rok, nebo při změnách).

Porodné

Porodné je jednorázová dávka pro rodiny či samoživitele s nízkými příjmy. Stát jejím prostřednictvím přispívá na náklady související s narozením prvního nebo druhého dítěte, případně s jeho převzetím do trvalé péče.

Porodné je stanoveno pevnou částkou a činí 13 000 Kč na první dítě a 10 000 Kč na druhé dítě. V případě narození prvorozených dvojčat nebo jiných vícerčat je to 23 000 Kč (tedy součet částek za první a druhé dítě). Pokud už doma jedno dítě máte a narodí se vám dvojčata, dostanete jen 10 tisíc.

Pohřebné

Na pohřebné má nárok osoba, jež vypravila pohřeb nezaopatřenému dítěti nebo rodiči nezaopatřeného dítěte. Platí, že zemřelý musel mít ke dni úmrtí trvalý pobyt na území ČR ve smyslu zákona o státní sociální podpoře. Výše pohřebného činí 5 000 Kč.

POMOC V HMOTNÉ NOUZI

Dávky pomoci v hmotné nouzi jsou něco jako poslední záchrana. Mají zafungovat tehdy, když všechno ostatní selže. Nebo když není čas. Když rodina zaplatí nájem a nezbude na jídlo. Když vám povodeň zničí dům a odnese všechno, ale do výplaty pojistky je daleko. Když vás okradou v cizím městě a nemáte ani na lístek na vlak.

Dávky pomoci v hmotné nouzi jsou celkem tři:

- příspěvek na živobytí,
- doplatek na bydlení,
- mimořádná okamžitá pomoc.

Osoba v hmotné nouzi

Osoba či rodina nemá dostatečné příjmy a její celkové sociální a majetkové poměry neumožňují uspokojení základních životních potřeb na úrovni ještě přijatelné pro společnost. Současně si tyto příjmy nemůže z objektivních důvodů zvýšit (uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo využitím majetku) a vyřešit tak svoji nelehkou situaci vlastním přičiněním.

V hmotné nouzi není osoba,

- která prokazatelně neprojevuje snahu zvýšit si příjem vlastním přičiněním,
- která není v pracovním nebo obdobném vztahu, nevykonává samostatnou výdělečnou činnost a není vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání, popřípadě osoba, která je v pracovním nebo obdobném vztahu, ale nemá z těchto vztahů v rozhodném období příjem,
- která je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a bez vážných důvodů odmítla vykonávat krátkodobé zaměstnání nebo účastnit se v cíleném programu k řešení zaměstnání,
- které nevznikl nárok na nemocenské nebo jí náleží ve snížené výši, a to z důvodu, že si přivodila pracovní neschopnost úmyslně,

- která je osobou samostatně výdělečně činnou a její příjem po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje částky živobytí proto, že se nepřihlásila k nemocenskému pojištění,
- které za neplnění povinností zákonného zástupce dítěte spojených s řádným plněním povinné školní docházky byla uložena sankce,
- která nastoupila výkon zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody nebo byla vzata do vazby.

Příspěvek na živobytí

- Od července 2025 bude sloučena do „Dávky státní sociální pomoci“ (DSSP)
- Je základní dávkou pomoci v hmotné nouzi, která pomáhá osobě či rodině při nedostatečném příjmu.
- Nárok na příspěvek na živobytí vzniká osobě či rodině, pokud po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje příjem této osoby či rodiny částky živobytí.
- Částka živobytí je stanovena pro každou osobu individuálně, a to na základě hodnocení její snahy a možností. Hodnotí se především možnost zvýšení příjmu vlastní prací, řádným uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo jiným využitím majetku. Pro stanovení živobytí rodiny se jednotlivé částky živobytí osob sčítají. Částka živobytí se odvíjí od částek existenčního a životního minima.
- Částka živobytí osoby se zvyšuje, pokud zdravotní stav osoby vyžaduje podle doporučení příslušného odborného lékaře zvýšené náklady na dietní stravování.
- Částka živobytí u osoby, která dluží na výživném pro nezletilé dítě částku vyšší než trojnásobek stanovené měsíční splátky, činí částku existenčního minima, případně zvýšenou z důvodu dietního stravování.
- Částka živobytí u osoby, která je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a v posledních 6 kalendářních měsících před podáním žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi jí byl skončen základní pracovněprávní vztah z důvodu porušení povinnosti vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k jí vykonávané práci zvláště hrubým způsobem nebo s ní byl

skončen jiný pracovní vztah z obdobného důvodu, činí částku existenčního minima, případně zvýšenou z důvodu dietního stravování.

- Částka živobytí u osoby, které je poskytována zdravotní péče ve zdravotnickém zařízení po celý kalendářní měsíc, činí částku existenčního minima, případně zvýšenou z důvodu dietního stravování.
- Částka živobytí u osoby, která pobírá příspěvek na živobytí déle než 6 kalendářních měsíců, činí částku existenčního minima, případně zvýšenou z důvodu dietního stravování.
Uvedené neplatí pro osobu, která je:
  - výdělečně činná (alespoň v rozsahu 20 hodin měsíčně a má příjem z této činnosti),
  - účastna v projektech organizovaných Úřadem práce ČR,
  - s nárokem na podporu v nezaměstnanosti nebo při rekvalifikaci,
  - vykonala veřejnou službu v rozsahu alespoň 20 hodin měsíčně,
  - starší 68 let,
  - poživitelem starobního důchodu,
  - invalidní ve 2. a 3. stupni invalidity,
  - pobírá peněžité dávky nemocenského pojištění z důvodu těhotenství a mateřství,
  - rodičem celodenně, osobně a řádně pečujícím alespoň o 1 dítě a z důvodu této péče pobírá rodičovský příspěvek,
  - rodičem, který z vážných důvodů nemůže umístit dítě v jeslích nebo v mateřské škole nebo obdobném zařízení,
  - osobou pečující o dítě ve věku do 10 let s nárokem na příspěvek na péči v 1. stupni,
  - osobou pečující osobu s nárokem na příspěvek na péči ve 2. až 4. stupni,
  - poživitelem příspěvku na péči ve 2. až 4. stupni,
  - nezaopatřeným dítětem,
  - uznána dočasně práce neschopnou,

- práce neschopná z důvodu, který by byl u pojištěnce pojištěného podle zákona o nemocenském pojištění důvodem pro rozhodnutí ošetřujícího lékaře o vzniku dočasné pracovní neschopnosti,
- zaměstnancem, jemuž zaměstnavatel nevyplatil mzdu, plat, odměnu za práci nebo jejich náhradu v termínu jejich splatnosti.
- U osoby, která vykonala veřejnou službu v rozsahu alespoň 30 hodin měsíčně, bude částka živobytí navýšena o 865 Kč.
- Výše příspěvku na živobytí se stanovuje jako rozdíl mezi živobytím osoby či rodiny a jejich příjmem, od kterého se odečtou přiměřené náklady na bydlení. (Přiměřené náklady na bydlení jsou odůvodněné náklady na bydlení, maximálně však do výše 30 %, v Praze 35 %, příjmu osoby či rodiny).

Doplatek na bydlení

- Druhá dávka pomoci v hmotné nouzi řeší nedostatek příjmu k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby či rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory.
- Od července 2025 bude sloučena do „Dávky státní sociální pomoci“ (DSSP)
- Dávka je poskytována vlastníku užívajícímu byt, nebo jiné osobě, která užívá byt na základě smlouvy, rozhodnutí, nebo jiného právního titulu.
- Dávku lze také poskytnout vlastníku stavby pro individuální či rodinnou rekreaci, která splňuje zákonem dané stavebně technické standardy kvality bydlení.
- Zákon o pomoci v hmotné nouzi pamatuje i na specifické situace spojené s bydlením. V případech hodných zvláštního zřetele může orgán pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení poskytnout do části bytu, po splnění hygienických podmínek do ubytovacího zařízení a po splnění stavebně technických standardů kvality bydlení do jiného než obytného prostoru. Jako případ hodný zvláštního zřetele se vždy považuje ubytování v pobytových sociálních službách (např. azylový dům, domov pro seniory, chráněné bydlení).

- Podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí.
- Zákon umožňuje poskytnout doplatek na bydlení (s přihlédnutím k celkovým sociálním a majetkovým poměrům), i v případě, že příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob.
- Výše doplatku na bydlení je stanovena tak, aby po zaplacení odůvodněných nákladů na bydlení (tj. nájmu, služeb s bydlením spojených a nákladů za dodávky energií) zůstala osobě či rodině částka živobytí.

Mimořádná okamžitá pomoc

Mimořádná okamžitá pomoc je dávkou **jednorázovou, až na výjimku a nenárokovou**, na kterou vzniká nárok v okamžiku, kdy je osoba příslušným pracovištěm Úřadu práce ČR uznána za osobu v hmotné nouzi. V odůvodněných případech lze dávku poskytnout opakovaně.

- 1 Hrozba vážné újmy na zdraví
- 2 Vážná mimořádná událost
- 3 Nezbytný jednorázový výdaj
- 4 Náklady spojené s pořízením nebo opravou nezbytných základních předmětů dlouhodobé potřeby
- 5 Náklady související se vzděláním nebo zájmovou činností nezaopatřeného dítěte a zajištění nezbytných činností souvisejících se sociálně-právní ochranou dětí
- 6 Sociální vyloučení
- 7 Na událost, kterou nebylo možné předvídat

A man with short dark hair and a beard, wearing glasses and a white button-down shirt, is sitting and looking down at a tablet computer he is holding. He is wearing grey trousers. The background is a bright, out-of-focus indoor setting, possibly an office or a modern home.

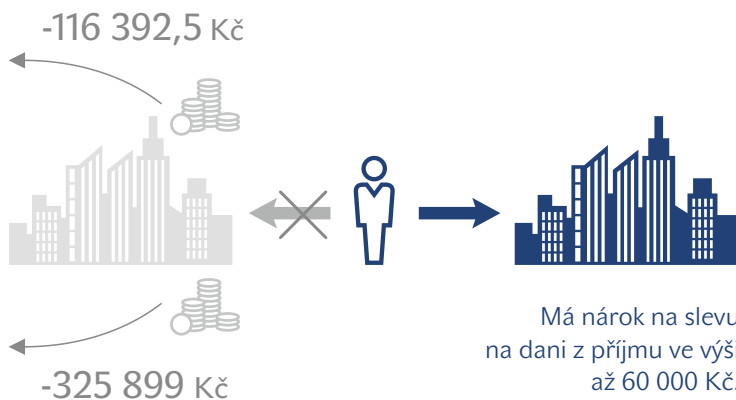
PROČ SE VYPLATÍ ZAMĚSTNÁVAT PACIENTY S ROZTROUŠENOU SKLERÓZOU

Tím, že firma zaměstná zdravotně postiženého člověka (dle rozhodnutí posudkového lékaře), může ročně ušetřit několik set tisíc korun!

Přijde vám to nemožné?
Tak pojďme trochu počítat.

Pokud má firma zákonnou povinnost zaměstnat např. 1 člověka se zdravotním postižením* a neučiní tak, má povinnost odvést do státního rozpočtu „pokutu“ téměř 116 392,5 Kč nebo nakoupit zboží či služby v režimu náhradního plnění v hodnotě téměř 325 899 Kč bez DPH.

Tedy suma sumárum: tím, že například pacienta s roztroušenou sklerózou zaměstná, může ročně ušetřit klidně až 390 000 Kč.

*Statut osoby zdravotně postižené nebo znevýhodněné přiznává Česká správa sociálního zabezpečení.

LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA ZAMĚSTNÁVÁNÍ OZP

Ústava a listina základních lidských práv a svobod

Možná by vás to nenapadlo, ale Ústava nám zaručuje svobodu a právo pracovat. Bohužel i v dnešní době si řada lidí myslí, že pokud je někdo zdravotně postižený a pobírá například invalidní důchod, nesmí pracovat a vydělávat si – jinak o tento důchod přijde. Tak tomu ale není! A kde se o tom píše?

Ústava České republiky,
hlava I., článek 3
Součástí ústavního pořádku ČR
je Listina základních práv
a svobod: hlava první, obecná
ustanovení, článek 1

Lidé jsou svobodní a rovní
v důstojnosti i v právech.
Základní práva a svobody
jsou nezadatelné,
nezcizitelné, nepromlčitelné
a nezrušitelné.

Kde najít jednoduše Ústavu a Listinu
základních práv a svobod?

Na stránkách Poslanecké sněmovny
Parlamentu ČR (www.psp.cz)
nebo na www.zakonyprolidi.cz.

PROČ JE DŮLEŽITÉ PRACOVAT?

Pojďme opět trochu počítat.

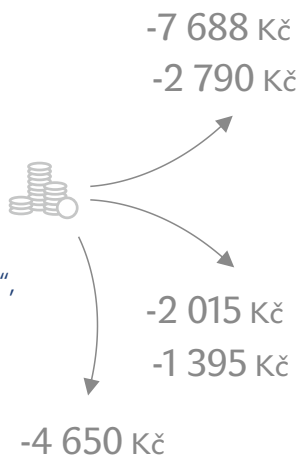
Máte hrubou mzdu **31 000 Kč**.

Jste osoba v prvním či druhém stupni invalidity.

Zaměstnavatel odveden za sociálním pojištěním 7 688 Kč, na zdravotním pojištění 2 790 Kč.

Z vaší mzdy se strhne odvod sociální pojištění 2 015 Kč a zdravotní pojištění 1 395 Kč.

A pokud podepíšete „ružové prohlášení“, strhne se vám záloha na daň z příjmů ve výši 4 650 Kč.

Dá se tedy říct, že člověk v 1. nebo 2. stupni ID, který pracuje a vydělává danou mzdu, odevzdá státu každý měsíc téměř 18 600 Kč.

Každý měsíc tedy z vaší výplaty odejde státu 18 550 Kč. A ročně je to téměř 222 500 Kč.

Zákon o důchodovém pojištění

Základním kritériem pro posouzení zdravotního stavu a přidělení vybraného stupně invalidity je u člověka se zdravotním postižením procentní míra poklesu schopnosti vykonávat soustavnou výdělečnou činnost. Rozhodnutí o přidělení stupně invalidity neznamená, že je tento člověk méně schopný. Toto rozhodnutí pro něj znamená určitou ochranu na trhu práce. A to například v tom, že mu úřad práce nesmí přidělit práci, která by ohrozila jeho zdravotní stav.

Věděli jste, že...

Dříve se pro označení osoby zdravotně postižené (OZP) používal pojem „občan se změněnou pracovní schopností“?

Jaké známe kategorie?

Osoba uznaná
invalidní
v I. stupni
invalidity

Pokles pracovní
schopnosti

35 - 49%

Osoba uznaná
invalidní
ve II. stupni
invalidity

Pokles pracovní
schopnosti

50 - 69%

Osoba uznaná
invalidní
ve III. stupni
invalidity

Pokles pracovní
schopnosti

70%

Osoba zdravotně znevýhodněná (OZZ) – tento člověk nepobírá žádný invalidní důchod. Má onemocnění, díky kterému má v jisté míře omezení vykonávat jakoukoli profesi (například člověk se stabilizovanou roztroušenou sklerózou...).

Hlediska posuzující míru poklesu pracovní schopnosti u roztroušené sklerózy:

- Při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti se hodnotí stav funkčních systémů – pyramidového, mozečkového, senzitivního, zrakového, kmenového, funkce sfinkterů, schopnost chůze, stání, dopad zjištěných skutečností na celkovou výkonnost.
- K hodnocení pokročilosti roztroušené sklerózy mozkomíšni se používá Kurtzkeho škála EDSS.
- Samotný nález CT, MRI bez klinického korelátu a funkčního postižení nemá dopad na pracovní schopnost.

Minimální funkční postižení, pokles pracovní schopnosti nad 10 %

Bez hrubší poruchy funkce nebo malý neurologický nález, celková výkonnost a pohyblivost dotčena minimálně, lehká slabost nebo spasticita, lehká monoparéza, mírné poruchy chůze a snížení dosahu chůze, okohybné poruchy, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi, EDSS 2 – 3

Lehké funkční postižení, pokles pracovní schopnosti 25 – 35 %

Celková výkonnost omezena, pohyblivost zachována, chůze se sníženým dosahem (cca 500 m), vyjádřeny základní příznaky nebo kombinace více lehčích příznaků (např. lehké parézy dvou končetin, lehké sfinkterové obtíže, okohybné poruchy), některé denní aktivity vykonávány s obtížemi nebo vykonávány s využitím kompenzačních mechanismů prostředků, EDSS 4

Středně těžké funkční postižení, pokles pracovní schopnosti 50 %

Pokles celkové výkonnosti při běžném zatížení, středně těžká porucha motoriky chůze na kratší vzdálenost (cca 300 m = 4,5), výrazné sfinkterové poruchy, podle rozsahu symptomatologie a funkčního postižení, některé denní aktivity omezeny, EDSS 5 – 6

Těžké funkční postižení, pokles pracovní schopnosti 60 %

Podstatné omezení celkové výkonnosti a pohyblivosti (chůze 100 m, funkčně významná spasticita na dvou končetinách, ataxie, afektivní nebo kognitivní poruchy), některé denní aktivity podstatně omezeny, EDSS 6 – 6,5

Zvláště těžké funkční postižení, pokles pracovní schopnosti 70 – 80 %

Těžký pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení, těžké poruchy motoriky (na úrovni těžkých paréz končetin), pohyblivost velmi obtížná, přesuny na velmi krátké vzdálenosti, popř. odkázanost na invalidní vozík (=7), závažná afektivní nebo kognitivní porucha, denní aktivity těžce omezeny, EDSS více než 7

Věděli jste, že...

V roce 2025 je minimální mzda 20 800 Kč, tedy o 1 900 Kč více než v roce 2024.

Došlo také k navýšení minimální hodinové mzdy ze 112,5 Kč na 124,4 Kč.

Od 1. února 2023 pak došlo k účinnosti zákona, kterým se zavádí sleva na pojistném pro zranitelné skupiny zaměstnanců. Jedná se o slevu aplikovatelnou pro zaměstnance s kratší pracovní dobou, kteří splňují jednu ze zákonných podmínek, například:

- osoba starší 55 let
- osoba pečující o dítě mladší 10 let
- osoba se zdravotním postižením
- student

a zároveň nedojde k naplnění důvodu, který by dle zákona uplatnění slevy vyloučil. Sleva bude představovat až o pětinu nižší odvody sociálního pojištění pro zaměstnavatele.

Zákon o daních z příjmů

Slevy na dani z příjmů pro zaměstnavatele:

- 18 000 Kč na jednoho zdravotně postiženého zaměstnance
- 60 000 Kč na jednoho zdravotně postiženého zaměstnance ve III. stupni invalidity

Slevy na dani z příjmů pro osoby se zdravotním postižením, které pracují:

- 2 520 Kč za rok na I. a II. stupeň invalidity
- 5 040 Kč za rok na III. stupeň invalidity
- Držitel průkazu ZTP/P má slevu na dani z příjmu ve výši 16 140 Kč.

Příspěvky dle zákona o zaměstnanosti

Otevřený (běžný, volný) trh práce

Běžný zaměstnavatel; má ale povinnost zaměstnávat povinný podíl OZP, a to ve výši 4 % z přepočteného počtu zaměstnanců firmy. Osoby ve III. stupni invalidity se započítávají do celkového počtu OZP 3x.

Chráněný trh práce

- Osoba zdravotně postižená podnikající jako OSVČ
- Uznaný zaměstnavatel (zaměstnavatel zaměstnávající nad 50 % OZP, který má „uznání“ od úřadu práce)

Co je to povinný podíl zaměstnávání osob se zdravotním postižením?

Každá firma a organizace, jež má v pracovním poměru více než 25 zaměstnanců, musí podle zákona zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši povinného podílu, který činí 4 %. Uvedenou povinnost mohou zaměstnavatelé plnit třemi rovnocennými způsoby nebo jejich kombinací:

- zaměstnáváním osob se zdravotním postižením v pracovním poměru,
- odebíráním výrobků nebo služeb od uznaných zaměstnavatelů nebo od osob se zdravotním postižením samostatně výdělečně činných,
- odvodem do státního rozpočtu.

Co má dělat firma, která má povinnost zaměstnat OZP, ale nikoho nezaměstnává?

Zaplatit odvod ve výši 2,5násobku průměrné mzdy ve sledovaném roce za každou chybějící OZP.*

Příklad – průměrná mzda rok 2022 byla 39 306 Kč → 98 265 Kč ročně za jednu OZP.

Počet zaměstnanců	Povinný podíl OZP	Odvod do státního rozpočtu v Kč
50	2	232 785 Kč
200	8	931 140 Kč
1 000	40	4 655 700 Kč
5 000	200	23 278 500 Kč

* Tento odvod ale nejde bohužel do sociálního systému České republiky, ale do státního rozpočtu. Tudiž nepodpoří například ty, kteří nemohou díky svému postižení pracovat.

Věděli jste, že...

Když firma zaměstná člověka ve III. stupni invalidity, je to z pohledu zákona stejné, jako by zaměstnala 3 osoby se zdravotním postižením v nižším stupni invalidity?

Chráněné pracovní dílny již neexistují?
Transformovaly se do statutu uznaných zaměstnavatelů, kteří zaměstnávají více než 50 % zaměstnanců se zdravotním postižením.

V čem spočívá zvýšená ochrana osob se zdravotním postižením na trhu práce?

ÚP ČR pomocí nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti motivuje zaměstnavatele k přijetí lidí, kteří jsou znevýhodněni kvůli věku, zdravotnímu stavu, kvalifikaci, nedostatečné praxi apod. Usiluje také o to, aby si tito lidé práci po určitou dobu udrželi.

Osobám se zdravotním postižením se poskytuje zvýšená ochrana na trhu práce. Podle § 67 zákona o zaměstnanosti jsou osobami se zdravotním postižením osoby, které jsou orgánem sociálního zabezpečení uznány

- a) **invalidními ve třetím stupni**
(„osoba s těžším zdravotním postižením“),
- b) **invalidními v prvním nebo druhém stupni,**
- c) **zdravotně znevýhodněnými**
(dále jen „osoba zdravotně znevýhodněná“).

Žádost o přiznání statusu osoby zdravotně znevýhodněné se podává na místně příslušné okresní správě sociálního zabezpečení, která na základě posudku lékaře OSSZ o zdravotním stavu fyzické osoby vydá ve věci rozhodnutí. O odvolání proti nepřiznání statusu osoby zdravotně znevýhodněné rozhoduje ČSSZ.

A man with glasses and a plaid shirt is working in a workshop. He is focused on a piece of wood he is holding. The background shows shelves with various tools. A text box is overlaid on the image.

Osobám
se zdravotním
postižením se
poskytuje zvýšená
ochrana na
trhu práce.

Pracovní rehabilitace

Máte zdravotní postižení a hledáte odpovídající práci?

Pak je pracovní rehabilitace přesně pro vás. Realizuje ji Úřad práce ČR a jejím cílem je v maximální možné míře podpořit vaše uplatnění na pracovním trhu.

CO JE PRACOVNÍ REHABILITACE A JAKÝ JE JEJÍ CÍL?

Jde o komplexní proces, který umožňuje lidem se zdravotním postižením udržet si stávající práci nebo se připravit na povolání či pracovní činnosti, které jsou pro ně vhodné. Může zahrnovat zejména tyto služby:

- poradenská činnost, zaměřená na volbu povolání, volbu zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti,
- teoretická a praktická příprava na zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost (tj. příprava k práci, specializované rekvalifikační kurzy atd.),
- zprostředkování, udržení a změna zaměstnání, změna povolání a vytváření vhodných podmínek pro výkon zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti.

V rámci pracovní rehabilitace lze rovněž využít ergodiagnostiku, tj. odborné lékařské posouzení aktuálního (zbytkového) pracovního potenciálu a psychofyzické zatížitelnosti účastníka pracovní rehabilitace.

Pracovní rehabilitace

Individuální plán pracovní rehabilitace obsahuje mimo jiné i jednotlivé formy pracovní rehabilitace a je ve své podstatě harmonogramem naplňování dohodnutého postupu vedoucího k pracovnímu uplatnění. ÚP může být také hrazeno toto:

- prokázané jízdní výdaje z místa bydliště do místa konání pracovní rehabilitace a zpět,
- prokázané výdaje na ubytování, pokud se pracovní rehabilitace koná mimo bydliště účastníka (maximálně však do výše 1000 Kč na den),
- stravné ve dnech účasti na pracovní rehabilitaci, pokud se koná mimo bydliště účastníka,
- pojištění pro případ škody způsobené účastníkem v rámci pracovní rehabilitace,
- popř. další pojištění spojené s pracovní rehabilitací v zahraničí.

KDO VÁM POMŮŽE?

Pracovní rehabilitaci zajišťuje Úřad práce ČR ve spolupráci se zaměstnavateli, vzdělávacími zařízeními, neziskovými organizacemi, lékaři a zdravotnickými zařízeními a hradí náklady s ní spojené. O pracovní rehabilitaci je třeba požádat. Probíhá podle individuálního plánu, který ÚP ČR sestaví společně s účastníkem pracovní rehabilitace v souladu s jeho potřebami, možnostmi, schopnostmi a zdravotní způsobilostí.

KDE ZÍSKÁTE BLIŽŠÍ INFORMACE?

Ty vám poskytnou specialisté úřadech práce. Kontakt na poradce pro osoby se zdravotním postižením obdržíte na kontaktním pracovišti v místě svého trvalého bydliště či v místě bydliště, kde se obvykle zdržujete. Kontakty na jednotlivá pracoviště ÚP ČR jsou k dispozici na www.uradprace.cz/web/cz/krajske-pobocky.

KDO MŮŽE O PRACOVNÍ REHABILITACI POŽÁDAT?

- osoba se zdravotním postižením, která je orgánem sociálního zabezpečení uznána invalidní ve 3., 2. nebo 1. stupni nebo osobou zdravotně znevýhodněnou
- osoba, která je uznána dočasně práce neschopnou a pracovní rehabilitaci jí doporučil ošetřující lékař
- osoba, která v rámci kontrolní lékařské prohlídky přestala být invalidní a pracovní rehabilitaci jí doporučila okresní správa sociálního zabezpečení
- osoba, která byla orgánem sociálního zabezpečení posouzena, že již není invalidní, a to po dobu 12 měsíců ode dne tohoto posouzení

KDE JE MOŽNÉ ZÍSKAT FORMULÁŘ ŽÁDOSTI O PRACOVNÍ REHABILITACI?

Formulář žádosti o pracovní rehabilitaci a poučení účastníka je možné získat na každém kontaktním pracovišti ÚP ČR. Formuláře jsou také k dispozici na portálu MPSV na odkazu www.uradprace.cz/pracovni-rehabilitace-5

Příprava k práci

Prostřednictvím přípravy k práci se člověk se zdravotním postižením zapracovává na vhodné pracovní místo. Získá tak znalosti, dovednosti a návyky nutné pro výkon zvoleného zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti. Příprava k práci může trvat nejdéle 24 měsíců a probíhá:

- na pracovištích zaměstnavatele,
- na pracovních místech pro osoby se zdravotním postižením,
- ve vzdělávacích zařízeních.

O přípravě k práci uzavírá ÚP ČR s účastníkem pracovní rehabilitace písemnou dohodu. Pokud klient nepobírá dávky nemocenského pojištění, starobní důchod, mzdu nebo náhradu mzdy, náleží mu po dobu účasti na přípravě k práci podpora při rekvalifikaci. A to i v případě, že není veden v evidenci uchazečů o zaměstnání.

Příprava na pracovišti zaměstnavatele

- Je vhodná pro osoby se zdravotním postižením a pro ty, u kterých došlo k závažné změně zdravotního stavu, jsou uznáni dočasně práce neschopnými a kterým pracovní rehabilitaci doporučil ošetřující lékař.
- Je určena pro zaměstnance, jejichž zdravotní stav se změnil natolik, že není jisté, zda budou schopni svoji původní práci vykonávat; cílem je, aby se tyto zaměstnanci mohli pozvolna vrátit na své původní pracovní místo nebo se zapracovali na novou pozici.

Příprava k práci prováděná na pracovních místech pro osoby se zdravotním postižením a ve vzdělávacích zařízeních

- Cílem je zapracovat zdravotně postiženého do vhodného zaměstnání.
- Po ukončení přípravy k práci obdrží účastník pracovní rehabilitace doklad – osvědčení o absolvování přípravy k práci.

KARIÉRA BEZ BARIÉR

Přehledné a srozumitelné informace Ministerstva práce a sociálních věcí v projektu Kariéra bez bariér www.karierabezbarier.cz, které propojuje poradenství úřadů práce (týkající se zaměstnávání, nepojistných sociálních dávek a další podpory). Kariéra bez bariér si klade za cíl individuální přístup ke klientům i zaměstnavatelům a tvoří velkou síť spolupracujících organizací.

Poradci pro osoby se zdravotním postižením na Úřadech práce

Na úřadech práce najdete poradce pro lidi s postižením a poradce pro zaměstnavatele. Všechny konzultace a poradenství poskytují zdarma.

Jste člověk s postižením, nevíte, jak požádat o invalidní důchod, dávku nebo hledáte práci? Či jste zaměstnavatel, který chce zaměstnat člověka s postižením?

Neváhejte a obraťte se na některého ze 130 zkušených poradců www.karierabezbarier.cz/nasi-poradci

Služby jsou pro všechny lidi s postižením, kteří práci hledají nebo už pracují. Nemusíte být přihlášení na úřadu práce ani mít potvrzení o postižení, abyste mohli služby poradců využít.

Poradci pomáhají i firmám nebo úřadům, kteří chtějí zaměstnávat nebo již zaměstnávají lidi s postižením. Nabízí informace, praktické rady a někdy finanční podporu.

S kým vás mohou propojit?

- Zaměstnavatelé v soukromém i veřejném sektoru
- Zaměstnavatelé na otevřeném i chráněném trhu práce
- Subjekty, které se hlásí k principům sociálního podnikání
- Nestátní neziskové organizace
- Sociální služby
- Ergodiagnostická centra
- Vzdělávací zařízení a školy

- Zdravotnická zařízení
- Sociální partneři (obce, kraje a další subjekty)
- Česká správa sociálního zabezpečení

Dotované vzdělávací kurzy Ministerstvem práce a sociálních věcí JSEM V KURZU

Nenechte si ujít příležitost a využijte i vy možnosti získat finance na vaše vzdělávání. MPSV za vás zaplatí 82 % až 100 % ceny kurzu do výše 50 000 Kč (maximální celková částka za období 3 let).

Dotované kurzy Ministerstvem práce a sociálních věcí (MPSV) vám vylepší profesní životopis, doplní kvalifikaci a zvýší vaši cenu na trhu práce.

Dosud kurzy úspěšně absolvovalo zhruba 23 000 zájemců. Prostřednictvím vzdělávacího e-shopu www.mpsv.cz/jsem-v-kurzu úřad v současnosti nabízí více než 1 700 kurzů digitálního vzdělávání a rekvalifikací, a to všem zájemcům – zaměstnaným i nezaměstnaným.

JAK SI MOHU JAKO ČLOVĚK SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM NAJÍT DOBROU PRÁCI?

Hledejte práci na webových stránkách určených zaměstnavatelům, kteří se zajímají o zaměstnávání lidí se zdravotním postižením. Jsou jimi například www.prace.cz (sekce Práce OZP), Kariéra bez bariér www.karierabezbarier.cz, burza práce Konta bariéry www.kontobariery.cz. Zajímavé tipy a doporučení najdete na www.inspirante.cz.

Na portál www.prace.cz, do sekce Práce OZP dokonce můžete vložit svůj životopis, který po vložení inzerátu obdrží každý zaměstnavatel, který poptává pozici, na kterou splňujete kritéria. Stejně tak zde najdete rady, jak psát životopis, nebo máte možnost využít odborných, například právních poraden.

Využijte i možnosti konzultací se svým úřadem práce, Reveniem, z. s. (www.revenium.cz), www.karierabezbarier.cz/nasi-poradci.

Využijte
i možnosti
konzultací
se svým úřadem
práce.

DŮLEŽITÉ ODKAZY A POUŽITÉ ZKRATKY

→ Portál www.zakonyprolidi.cz
www.zakonyprolidi.cz

→ Ministerstvo práce a sociálních věcí
www.mpsv.cz

→ Revenium, z. s.
www.revenium.cz

→ UNIE ROSKA
www.roska.eu

→ Národní rada osob se zdravotním postižením
www.nrzp.cz

→ Nadační fond IMPULS
www.nfimpuls.cz

MPSV Ministerstvo práce a sociálních věcí

ÚP ČR Úřad práce České republiky

ČSSZ Česká správa sociálního zabezpečení

OSSZ Okresní správa sociálního zabezpečení

LPS Lékařská posudková služba

OZP Osoba se zdravotním postižením

OSVČ Osoba samostatně výdělečně činná

KONTAKTY

- ➔ Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2
tel.: +420 221 921 111, fax: +420 224 918 391
e-mail: posta@mpsv.cz
web: www.mpsv.cz

- ➔ Institut posuzování zdravotního stavu
Slezská 839/16, 500 03 Hradec Králové
Call centrum: 800 050 248 (volba 4),
pro hovory ze zahraničí +420 257 066 077
Elektronická adresa podatelny: posta.ipzs@cssz.cz
web: www.ipzs.cz

- ➔ Česká správa sociálního zabezpečení
Křížová 25, 225 01 Praha 5
tel.: +420 257 061 111, fax: +420 257 062 860
e-mail: posta@cssz.cz
web: www.cssz.cz

- ➔ Úřad práce ČR
Seznam krajských poboček ÚP ČR včetně potřebných kontaktů najdete na Integrovaném portálu MPSV na adrese www.uradprace.cz/,
www.karierabezbarier.cz

- ➔ Obecní úřady obcí s rozšířenou působností
Přehled obecních úřadů obcí s rozšířenou působností včetně potřebných kontaktů najdete na adrese www.epusa.cz
(*obec s rozšířenou působností*)

- ➔ Národní rada osob se zdravotním postižením
Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7
web: <https://nrzp.cz>

Uvedené informace
jsou platné
v roce 2025.

Novartis s. r. o.

Na Pankráci 1724/129, 140 00 Praha 4
tel.: +420 225 775 111, www.novartis.cz
info.cz@novartis.com